

AP BÜYÜK FARK YAPTI

■ Muhalefet, Millet Meclisinde 226' yı buldu, hükümetin düşmesi bekleniyor

Bes

milletvekilliği de AP'nin

Senato:
AP:28 CHP:10
MSP:2 MHP:1
Belli olmayan:9

SEÇİLENLER

Saat 00.30'a kadar Haber Merkezimize gelen sonuçlara göre seçim yapılan illerde durum şöyle:

MİLLET MECLİSİ

AYDIN: Selahattin Acar (AP)
EDİRNE: Ahmet İnceoğlu (AP)
KONYA: Şaban Karataş (AP)
MANİSA: Süleyman Çağlar (AP)
MUĞLA: Ünat Demir (AP)

SENATO:

AĞRI (1): CHP ve AP arasında
AMASYA (1): Nevzat Şener (AP)
ANTALYA (2): Şerafettin Pakar (AP), Remzi Yılmaz (AP)
ARTVİN (1): CHP önde
BALIKESİR (3): Şükrü Çavdaroğlu (AP), Cemal Örgen (AP), Nejat Sarıcalı (CHP)
BİTLİS (1): AP ve CGP çekişiyor
BURDUR (1): Faik Kırbaslı (AP)
ÇANAQKALE (2): Refet Sezgin (AP), İmadettin Elmas (CHP)
ERZİNCAN (1): Orhan Özen (AP)
ERZURUM (3): Selahattin Deniz (AP), Naci Gacıroğlu (AP), Üçüncü senatörlük AP, MHP ve CHP arasında.
HAKKARİ (1): Abdulhalik Özdiç (AP)
HATAY (2): Mustafa Deliveli (AP), Melmet Sönmez (CHP)
İSPARTA (1): Mustafa Gülcigil (AP)

İSTANBUL (10): Vefa Poyraz (AP), Mehmet Sadık Batum (AP), Cemal Feray (AP), Erdoğan Adalı (AP), Mehmet Emin Sungur (CHP), Rahmi Erdem (CHP), Besim Üstünel (CHP), Aysel Baykal (CHP), Ali Oğuz (MSP) son senatörlük için AP ve CHP çekişiyor.

KARS (3): Sırrı Atalay (CHP), Halis Soylu (CHP), Halim Dursunoğlu (AP)
KÜTAHYA (2): Fevzi Ergün (AP), Mehmet Emin Alanaylı (AP)

MANİSA (1): Erol Yavuz (AP)

MARDİN (2): İsmet Muharremoğlu (AP), öteki senatörlük CHP, MSP ve bağımsız aday arasında

MUŞ (1): AP ile MSP çekişiyor

RİZE (1): Şükrü Meto (AP)

SAMSUN (4): Doğan Kitaplı (AP), Şaban Demirdağ (AP), Celal Arslan (AP), Muharrem Bartın (CHP)

SİİRT (1): İdris Arıkan (MSP)

TOKAT (2): Osman Çetin (AP), öteki senatörlük için AP, MHP ve CHP çekişiyor.

YOZGAT (2): Ünal Alıoğlu (AP), Servet Bora (MHP)

VAN (1): AP, CHP, CGP çekişiyor.

HAYIRLISI—Başında fütürü, tek başına gelen yaşlı bir seçmen gülerken oyunu sandığına attı. Kime verdiğini sorulduğunda "anarşiden bıktık, birisine attık işte, inşallah halkımız, memleketimiz için hayırlı olur" cevabını verdi.

PARMAKLAR BOYANIYOR—Bir hanım seçmen parmağı boyanırken "merak etmeyin bir defa veririm oyumu" diyor. Seçim gününün heyecanı bitene kadar Hindistan'dan gelen boya da çıkmayacak parmağından.

FOTOĞRAFLAR: YUSUF ÇELİK

BUNLAR MECBURI BOYKOTÇU—Bu vatandaşlar ise ekmeğe peşinde koştuktan oy kullanamadılar. Gurbet elde işçi pazarlarında iş bekledikleri için listeye adları yazılmamıştı. Yine de "biz kullanamadık, kullanımlara havız olsun" dediler

HABER MERKEZİ Milletvekilliği ara seçimi ve Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme seçimleri AP'nin üstünlüğü ile sona erdi.

AP beş ilde beş milletvekilliğinin beşini de alırken, senato seçimlerinde de üstünlük sağladı. Son belirlenmelere göre AP'nin kazandığı senatörlük sayısı 28, CHP'nin çıkardığı senatör sayısının ise 14 civarında olduğu belirtildi.

Dün yapılan seçimlerde AP, CHP'ye büyük fark yaparken, 1977 seçimlerine göre oranını da ortalama yüzde 10 civarında artırdı. Buna karşılık CHP'nin oylarında büyük ölçüde gerileme var.

Seçim sonuçlarına göre muhalefet partileri Millet Meclisinde 226 milletvekilliği sağlarken, hükümet azınlığa düştü. Öte yandan daha önceki seçimde İstanbul'da CHP, AP'ye fark yaparken, bu seçimde AP bu farkı kapattı.

Seçim sonuçları meclis aritmetiğini değiştirirken, AP hükümeti düşürme girişimlerine başladığını açıkladı. AP Genel Sekreteri bu durumu, "Bugünkü hükümet bitti, yeni hükümet için çalışmalar yarın başlıyor" sözleriyle ifade ediyordu. CHP'nin ise milletvekilliği kazanamaması ve hükümetin Mecliste azınlığa düşmesi üzerine istifa etmesi bekleniyor.

Sonuçların alınmaya başlamasından sonra bir açıklama yapan CHP Genel Sekreteri Üstündağ, partisinin milletvekilliği ara seçimlerinde beş ilde de seçimi kaybettiğini, halkın verdiği karara saygılı olduklarını belirtti.

Saat 23.00'den sonra AP tarafında büyük bir sevinç havası eserken, CHP'de üzüntü hakimdi.

Bu arada bazı illerde alınan seçim sonuçları seçim öncesi tahminleri altüst etti. Yozgat'ta CHP senatör çıkarmazken, Samsun'da 2-2 şeklinde ki tahminlerin aksine AP üç senatör çıkardı. CHP ise bir senatörlüğü alabilirdi. Antalya'da iki senatörlüğün ikisini de AP kazandı.

BAYAR: "BUGÜNKÜ HÜKÜMET BİTTİ, YENİ HÜKÜMET İÇİN ÇALIŞMALAR YARIN BAŞLIYOR"

Seçim sonuçlarının büyük ölçüde bir eğilim olarak belli olmasından (Devamı sa.7, sü.1'de)

Cihanbeyli, Ilgın, Gönen ve Lapseki Belediye Başkanlığı seçimlerini AP kazandı

HABER MERKEZİ Dün yapılan Belediye Başkanlığı seçimlerinde, Cihanbeyli, Ilgın, Gönen ve Lapseki belediye başkanlıklarını AP adayları kazandı.

Alınan bilgilere göre, Konya'nın Cihanbeyli il (Devamı sa.7, sü.6'da)

Seçimler genel olarak sakin geçti

Cumhuriyet tarihinde eş görülmemiş sıkı güvenlik önemi altında bir seçim geçirdik. Sandıkların bulunduğu binaların çevresinde çok sıkı güvenlik önlemi alınmıştı.

Fotoğraf: Yusuf ÇELİK

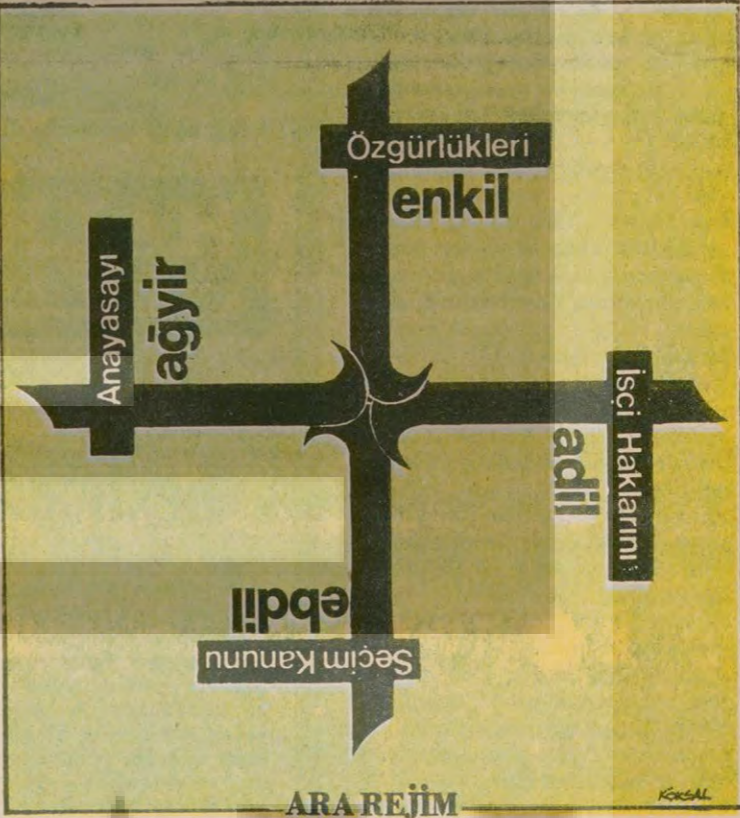
Seçimler sakin geçti

● Mardin'de TSİP'liler MSP'lilere saldırdı, 5 ölü var

- Dün tüm yurttan 6 kişi hayatını yitirdi
- İstanbul'da çeşitli yerlere bombalı pankartlar asıldı
- Sandıklara saldırı olmadı

HABER MERKEZİ Dün 29 ilde yapılan Senato Üçte Bir Yenileme ve Milletvekilliği ara seçimleri oldukça sakin geçerken, Mardin'de TSİP'liler sandık başına gelen, dört MSP'li yurttaşla mazeretle ateş ederek öldürdüler. Bu arada Van'da da bir sandık başına AP'li gözçülerle CHP'li gözçüler arasında çıkan tartışma bir AP'linin ölmesiyle sonuçlandı. Bu illerimiz dışında gerek Ege bölgesinde gerekse büyük olayların çıkmasının beklendiği Kars ve Artvin bölgesinde yurttaşların sandık başına gitmeleri ve oy vermeleri büyük engellemelerle karşılaşmadı.

5.SAYFADA

Erbakan gazetecilere yemek verdi

Ecevit ve Demirel, sandıklar açılana kadar evlerinden çıkmadılar

"Tenkil" ciler

MHP'ilerin sıkışıkça kullandıkları bir sloganları var: "Ya Tam Susturacağız, Ya Kan Kusturacağız". Seçimlere iki gün kala Celal Bayar'ın bir gazeteyle verdiği demeci okuyunca aklımız bunlar geldi.

Demokrat Parti döneminin ünlü "tenkilcisinin" söyledikleri halka kan kusturmak isteyenlerin amaçlarını bütün çıplaklığıyla gözler önüne serdi. "Tenkil, tenkil, tenkil..." Bayar'ın ağzından iki cümlede bir bu kelime dökülüyordu. Dersim'de halkı nasıl "tenkil" ettiklerini ballandıra ballandıra anlatıyor ve bugün halkı tam susturmak için harekete geçmekten söz ediyordu.

Bayar'ın sözleri, son günlerde bazı çevreler tarafından ortaya sürülen "ara rejim" önerilerinin de hangi amaca yönelik olduğunu aydınlatmaktadır. "Ara rejim" ciler öz-

(Devamı sa.7, sü.5'te)
Aydınlık

ANKARA (ÖZEL) CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit ile AP Genel Başkanı Süleyman Demirel sandıklar açılana kadar evlerinden dışarıya çıkmadılar.

Önceki gece geç saatlerde seçim gezilerinden Ankara'ya dönen liderler, oylamanın bittiği saat 17.00'ye kadar gelişmeleri evlerinden izlediler. Çeşitli illerde ve sandık başlarında çıkan olaylar liderlere konularında iletilildi.

Seçimin sona ermesinden sonra bir demec veren Başbakan Bülent Ecevit, seçimlerin engellenmesi çabalarına karşın katılma oranının yüksek olduğunu, seçimler sırasında çıkan olayların ise daha önceki seçimlere oranla daha az olduğunu ifade etti. Ecevit konuşmasında halkın demokraside olan inancının ne kadar sağlam olduğunu gördüğünü de sözlerine ekledi.

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel de seç-

Seçim günü doğan ikizlere "Seçim" ve "Seçil" adları verildi

KONYA (THA) Konya'da, kent merkezinde Nalçacı Caddesinde otan ve bir memurun eşi olan Perihan Pekmezci adında bir kadın dün sabah iki kız çocuğu birden dünyaya getirdi. Seçim günü doğan ikizlere "Seçim" ve "Seçil" adları verildi. İkizlerin annesinin sağlık durumunun iyi olduğu öğrenildi.

Hua Guofeng Batı Avrupa gezisinin ilk durağı Fransa'ya geldi

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Çin Komünist Partisi Başkanı ve Başbakan Hua Guofeng, Batı Avrupa gezisinin ilk durağı olan Fransa'nın başkenti Paris'e geldi. Hua Guofeng Paris'te resmi bir törenle karşılandı.

Moskova Radyosu, 13 Ekim akşamı yaptığı yorumda, Hua Guofeng'in gezisiyle "Batı Avrupa kamuoyunun tümüyle bir huzursuzluk duygusuna maruz kaldığını" ileri sürdü.

Radyo, Hua Guofeng'in gezisinin, Sovyetler'in tüm dünyada barışın güçlenmesine ve yumuşama politikasının gelişmesine yönelik önerilerine Batılıların yanıt vereceği sırada başladığını söyledi.

Moskova Radyosunun iddiasına göre, bu huzursuzluk, "Pekin'in, yumuşama, silahsızlanma ve barışın sürdürülmesi sorunlarına olan düşmanca tutumuna" bağlı.

Moskova Radyosu ayrıca, Peki'nin "Sovyet tehdidi karşısında Batılıların silahlanması" yolunda yaptığı çağırıyor.

İRAN'IN MAHABAD KENTİNDE ÇARPIŞMALAR SURUYOR

Bazergan'ın temsilcisi kaçırıldı

Saddam Hüseyin, FKÖ ve Arap ülkelerine cephe çağırısı yaptı

● **Hafız El Esad Moskova'ya hareket etti**

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin, Irak, Suriye, Ürdün ve Filistin Kurtuluş Örgütü'nün, daha sonra tüm öteki Arap ülkelerinin de katılacağı bir cephe kurmalarını gerektirdiğini söyledi.

savaşı sırasında bozulduğunu hatırlatan Saddam Hüseyin bu durumun, Amerika'nın Arap ülkeleri ve ülkesine karşı olan tavırının olumlu bir hale gelmesine kadar süreceğini de sözlerine ekledi.

TAHRAN
İran Kürdistan'ında ayrılıkçı Kürtlerle hükümet kuvvetleri arasında bir süredir devam eden çarpışmaların sürdüğünü bildirdi. BBC radyosunun haberine göre, ayrılıkçı Kürtler Mahabad kentinde Devrim Muhafızlarına saldırıya devam ediyorlar. Önceki akşam meydana gelen olaylarda, Devrim Muhafızlarının 17 ayrılıkçı Kürdü öldürdüğü bildirildi.

**BAZERGAN'IN TEMSİLCİSİ
KAÇIRILDI**

Bu arada İran Başbakanı Mehdi Bazergan'ın Özel Temsilcilerinden Sadık Zibekalam'ın Mahabad'da kent valilik merkezine saldırıya uğradığı Kürt militanlarınca kaçırıldığı resmen açıklandı.

Zibekalam'ın sağ ve güvenliğini içinde olduğu belirtildi. Zibekalam'ın kaçırılmasının Türkiye saati ile 08.30'da setoeste bırakacakları söz verildiğini, bu söze durulmadığı takdirde hükümetin tepkisinin çok güçlü olacağı kaydedildi.

PETROL ÜRETİMİ

Öte yandan İran Petrol Bakanı Ali Ekber bir açıklama yaparak, İran'in petrol üretimini düşürdüğü yolundaki haberleri yalanladı. Ekber, Tahran radyosuna verdiği demeçte, bu yolda basında çıkan haberlerin asılsız olduğunu söyledi ve İran'da günlük petrol üretiminin 4 milyon varil olduğunu belirtti.

Londra'da yayınlanan bir dergide İran'ın petrol üretiminin büyük ölçüde düştüğünü ve günlük petrol üretimini ancak 1 milyon varile ulaştığı yazılmıştı.

Güney Kore'de 69 milletvekili istifa etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Güney Kore'de, muhalefet lideri Kim Young Sam'in, geçen hafta parlamentodan atılmasını protesto eden muhalefetteki iki partinin 69 milletvekili istifa ettiler.

İstifalar sonucu 231 sandalyeye sahip bulunan

Guyana'da seçimler yeniden bir yıl daha ertelendi

GEORGETOWN (AA)
Guyana'da genel seçimlerin en az bir yıl daha ertelenmesi için karar alındı.

İhtidardaki "Ulusal Halk Kongresi" yetkililerinin yaptığı açıklamaya göre, bugünkü parlamentonun görevinin bir yıl daha uzatılmasını sağlayacak yasa önerisi birkaç hafta içinde parlamentoya getirilecek.

Başbakan Forbes Burnham tarafından imzalanan yasa önerisi Kurucu Meclisin görevini tamamlayamadığını, bu nedenle genel seçimlerin bir yıl daha ertelenmesinin gerektiğini öne sürmekte.

Kurucu Meclis seçimleri boykot eden ve seçimlerde hile yapıldığını ileri süren muhalefetli "Halkın İlerici Partisi" seçimlerin yeniden ertelenmesine karşı çıktı ve ertelenmenin ardından Forbes Burnham'ın iktidar süresini uzatmak olduğunu açıkladı.

Nkomo, beyazların topraklarını almak için yardım istedi

LONDRA (AA)
Londra'da Rodezya görüşmeleri sürerken Zimbabve Yurtsever Cephe liderlerinden Joshua Nkomo, önceki gün Oxford Üniversitesinde düzenlenen bir basın toplantısında, İngiltere'nin, halen beyazların elinde bulunan toprakların sıyah çoğunluğa geri verilmesine mali destek sağlamasını Rodezya görüşmelerinin çıkarmadığını, Rodezya'nın kurulumunda etkin rol oynayacağını açıkladı.

vermenin olanaksız olduğunu yineleyerek, toprakların yüzde 50'sinin yalnızca 6 bin kişinin elinde bulunduğunu ve bunları satın almak için çok miktarda para gerekeceğini söyledi.

Harold Wilson, Kıbrıs çıkarması sırasında Türkiye'ye müdahalenin eşiğine geldiklerini söyledi

İngiltere Eski Başbakanı Harold WILSON

LEFKOŞE (ÖZEL)
İngiltere eski Başbakanı Sir Harold Wilson kamuoyuna 15 Ekim Pazartesi günü açıklanacak anılarına, Kıbrıs'ta 1974 yılında meydana gelen olaylardaki rolüne de değiniyor. Wilson, İngiliz uçaklarına, Türk uçaklarına ateş edilmesi ve düşürülmesi emri verildiğini yazıyor.

Wilson, Türkiye Başbakanı Bülent Ecevit'in askeri müdahale sırasında, Türk uçaklarının Lefkoşe'yi bombalayacakları tehdidinde bulunduğunu, ancak bunun gerçekleştirilmesi halinde İngiliz Hava Kuvvetlerine müdahale emri verdiğini açıklıyor.

Wilson, "Son Hizmet Dönemi, İngiliz İşçi Partisi Hükümeti, 1974-1976" adlı kitabında şöyle yazıyor:

"Başbakan Ecevit, Lefkoşe Havaalanının bombalanması planından vazgeçti. Bu plan uygulanırsa, hiç kuşkusuz biz de çarpışmalara katılmak zorunda kalacaktık. Çarpışmalarda ölümüne gidecekti. Başbakan Ecevit bu plana karşı çıkamazdı. Ecevit'in bu plan uygulamaya kursuna İngiliz uçaklarının müdahale etmesi için tereddüt etmeyeceğini bildirdim. Bu konuşmadan bir buçuk saat sonra Agratur üssünde tüm önelemler alındığı sırada, Başbakan Ecevit bana telefon ederek, Lefkoşe havaalanını bombardman etme planından vazgeçtiklerini bildirdi."

Atina Haber Ajansı'nın bildirdiğine göre, Sir Harold Wilson anılarında ayrıca Bülent Ecevit'in askeri müdahale için İngiltere'den yardım istediğini, ancak İngiltere'nin bu isteği reddettiğini belirtiyor.

...Küba' daki Sovyet varlığı tartışmaları...Silahlanma...

Karaibler' deki Küba etkinliğine karşı

ABD, İngiltere ve Kanada, Küba'ya karşı çokuluslu deniz gücü oluşturacak

WASHINGTON (AA)
"Washington Post" gazetesi 13 Ekim tarihli sayısında, bölgedeki Küba varlığını engellemek için Carter yönetiminin, İngiltere ve Kanada ile birlikte bir "Çokuluslu Deniz Gücü" oluşturmayı tasarladığını yazdı.

ABD hükümetine yakın kaynaklara dayandığı belirtilen gazete Carter yönetiminin aynı amaçla, Orta Amerika'daki Castro rejimine karşı olan ülkelere silah satışının yeniden başlamasına izin veremeyi tasarladığını da bildirdi. Gazete, satılacak silahların çok gelişmiş silahlar olmayacağını ifade etti.

"Washington Post" un haberine göre, "Çokuluslu Deniz Gücü"nin amacı, Castro yönetiminin Karaibler'deki küçük cumhuriyetlere sızmasına karşı mücadeleyi etkilemek.

Gazete, ABD, İngiltere ve Kanada'nın Barbados Adasında bir üs kuracaklarını ve bu üs ile iletişim gemilerini denetim görevleri vereceklerini belirtti.

Oluşturulacak "Çokuluslu Deniz Gücü"nin aynı zamanda çeşitli kaçakçılık faaliyetine karşı kullanılacağı da bildirildi.

Batı Almanya, NATO'nun Brejnev'in önerilerini görüşmesini istedi

BONN (AA)
Federal Almanya Savunma Bakanı Hans Apel, Bremen Radyosuna yayımlanan açıklamasında, Atlantik İttifakı'nın, Brejnev'in Doğu Berlin'de önderliği görüşmeleri, önümüzdeki ilkbahardan itibaren başlamasını diledi.

Hans Apel, "NATO içindeki durumumuz açıkça ve ivedi olarak kararlaştırıldıktan sonra, ilkbahar aylarından itibaren Brejnev'in önderliği bu görüşmelere

başlayacağımızı ümit ediyorum" dedi.

Brejnev'in görüşme önerisinin olumlu bir öge olduğunu ileri süren Apel, Aralık ayında NATO'nun nükleer silahların güçlendirilmesi konusunda alacağı kararın, son 10 yılın belki de en güç kararı olacağını söyledi.

SCHMIDT'İN AÇIKLAMASI
Öte yandan 13 Ekimde bir demeç veren Başbakan Helmut Schmidt, ülkesinin, Doğu Bloku

Amerikan Silahsızlanmayı Denetim Ajansının raporu yayınlandı

Rusya, silahlanma yarışında en önde

● 1977'de silahlanma için toplam 433 milyar dolar harcandı

WASHINGTON (AA)

Amerikan "Silahsızlanmayı Denetim Ajansı"nın 13 Ekimde yayımlanan raporunda, 1977'de Sovyet askeri harcamalarının 140 milyar dolara ulaştığı belirtildi. ABD'nin ise aynı yıl içinde yaptığı askeri harcamaları 101 milyar doları buldu. Aynı yılda silahlanma için toplam 433 milyar dolar harcandığı ve bunun da yaklaşık yarısının savunma politikasını iki katından fazla olduğu belirtildi.

Amerikan "Silahsızlanmayı Denetim Ajansı"nın verdiği bilgilere göre, 1973-77 döneminde Amerikan askeri harcamaları düzenli bir düşüş gösterdi, buna karşılık Sovyetler Birliği'nin aynı dönemdeki askeri harcamaları, her yıl yüzde 3 çoğalarak arttı.

Raporda verilen bilgilere göre, 1977'de NATO ve Varşova Paktı ülkelerinin yaptıkları harcamalar hemen hemen birbirine eşit bir düzeyde gerçekleşti. NATO ülkeleri 164,7 milyar, Varşova Paktı ülkeleri ise 163 milyar dolarlık askeri harcamada bulundular. Ancak bu harcamalar, Varşova Paktı ülkelerinin gayri safi milli hasıllarının büyük bölümünü kapsıyor. Varşova Paktı ülkelerinin yaptıkları askeri harcamalar, gayri safi milli hasıllarının yüzde 11,7'sini, NATO ülkelerinin ise yüzde 4,5'ünü tutuyor.

Raporda Sovyetler Birliği ve ABD'yi 35 milyar dolarla Çin, 16,3 milyar dolarla Federal Almanya ve 14,8 milyar dolarla Fransa'nın izlediği kaydedildi.

HADI ULUENGİN (BRUKSEL)

Brejnev'in önerisi ve NATO

Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 30. yılını kutlama törenlerine katılmak için geçen hafta Doğu Berlin'e giden Brejnev'in, bu törenler sırasında yaptığı konuşma, çeşitli Batı başkentlerinde ve Brüksel'deki NATO çevrelerinde geniş yorumlara yol açtı.

Brejnev bu konuşmasında, bir "iyi niyet gösterisi" olarak, Sovyetler Birliği'nin Doğu Almanya toprakları üzerinde bulunan 20 bin askeri ve 1000 tankını geri çekebileceğini açıkladı.

Sovyetler Birliği'nin bu "iyi niyet gösterisinin" hemen ardından, Moskova ile Doğu Berlin arasında yayınlanan ortak bildiri, Batılı mütefiklerin üzerinde tartışıldı, Avrupa'ya orta menzilli nükleer füzelerin yerleştirilmesi projesi sert bir dille kınandı ve Birleşik Amerika ve Batı Almanya açıkça tehdit edildi.

AVRUPA'DA DURUM
İlk başta birbirleriyle çelişkiymiş gibi gözünen bu iki tutumu açıklayabilmek için, Batı Avrupalı savunma konusundaki son gelişmeleri ve Sovyetler Birliği'nin bölgedeki genel askeri stratejisini gözden geçirmekte yarar var.

Bilindiği gibi, Orta Avrupa'daki çekilme süreci silah ve asker sayısında, Varşova Paktı ülkeleri kesin üstünlüğü ele geçirmiş durumdadır. Özellikle kısa süreli bir savaşta tıynetin eacik etkililiği sahip olan tank, helikopter ve taktik uçaklarda bu üstünlük, NATO ülkelerinin aleyhine, bire üç gibi olağanüstü bir orana varıyor.

Öte yandan, SALT-2 anlaşmasının kapsamına girmeyen orta menzilli taktik nükleer füzelerde, NATO'nun Sovyetler Birliği karşısında çıkarabileceği bir alternatif bugün için mevcut değil. Sovyetler Birliği, hedefe vurma oranı son derece yüksek, yüz kadar SS-20 nükleer füzesini çeşitli Doğu Avrupa ülkelerine yerleştirmiş durumda. Buna karşılık, Batılı mütefiklerin, aynı nitelikteki Pershing-2 füzelerini üretmesi ve bu füzelerin hangi ülkelere topraklarına yerleştirileceği sorunu, henüz NATO Genel Merkez koridorlarında tartışma konusu olmaktan öteye gitmiş değil.

SOVYET GÜCÜ VE AVRUPA'DAKİ EĞİLİM
Bu durum karşısında Brejnev'in önerisini ve Sovyet-Doğu Alman ortak bildirisini ne şekilde yorumlamak gerekiyor?

Öncelikle, Kremlin yöneticisinin önerdiği "iyi niyet gösterisi"ni, Sovyetlerin Avrupa'daki askeri gücünü az çok bilen bir kimsenin ciddiye alınmasını sözkonusu olamayacağını vurgulamak gerekiyor.

Doğu Avrupa'da 114 tümen ve 27 bin tanka sahip olan Varşova Paktı ülkeleri için, iki tümen ve bin adet modası geçmiş tankın Sovyetler Birliği'ne geri çekilmesi, askeri açıdan bir önem oluşturmuyor. Üstelik, Angola, Eritre, Afganistan ve Vietnam'a yaptığı müdahalelerde; bu ülkelere yoğun bir hava köprüsü kurarak, saldırı savaşına yönelik bir askeri taşımacılığı son derece geliştirdiğini ortaya koyan Sovyetler Birliği'nin, Batı Avrupa'da yapılacak bir gerginlik durumunda, geri çektiği kuvvetlerini 24 saatten kısa bir sürede savaş alanına yetiştirebileceğini varsaymak için, hakin olmaya da gerek yok.

Brejnev'in önerisini, siyasi alandaki anlamına gelince.

Avrupa'daki eşitsiz güç dengesinin ve ABD'nin, Avrupa'nın savunması konusundaki son eğilimlerinin, Batı başkentlerinde yeni kaygılara yol açtığı, Moskova'nın kuşkusuz

gözünden kaçmıyor. Batı Almanya'nın savunmaya yönelik önlemler istemesi, Giscard-Schmidt görüşmesinde askeri konuların ele alındığı söylentilerinin ortaya çıkması; Strasbourg'da yapılan Avrupa Parlamentosu oturumunda Moskova'ya karşı partilerin muhalefetine rağmen, bağımsız savunmaya yönelik bir askeri komisyonun kurulması; Batı Avrupa'da, bir Sovyet saldırısına karşı direnme eğiliminin, göreceli de olsa, güç kazandığını ortaya koyuyor.

ABD Dışişleri eski Bakanı Henry Kissinger'in, geçen ay Brüksel'de yaptığı konuşmada dile getirdiği gibi herhangi bir Sovyet saldırısı karşısında ABD'nin müdahalesinin artık kesin olmadığı ve Amerikan nükleer sermayesinin Avrupa'ya kapsadığını tartışılacağı şeklinde olgular, Batı Avrupalı devlet adamlarını daha gerçekçi çözümler arama iten nedenlerden bazıları. Bu çözüm yolu arasında da, bugün gündeme gelen sorun, Sovyet SS-20 füzelerine karşılık, NATO'nun Pershing-2 füzelerini üretmesi ve bunların bazı Batı Avrupa ülkelerine yerleştirilmesidir.

BEREJNEV'İN TAKTİĞİ
SALT-2 Anlaşmasının ABD Senatosu tarafından onaylanması halinde, 1983 yılına kadar üretimi yasaklanan Pershing-2 füzelerini, yerleştirilebileceği ülkeler arasında ise Batı Almanya, Belçika ve Batı Avrupa orta menzilli füzelerin kendi topraklarına yerleştirilmesi ilke olarak benimsenirken, bunların en az bir başta mütefik ülke topraklarına da işlenmesini şart koşuyor.

Oysa, Pershing-2'lerin Hollanda topraklarına yerleştirilmesi, La Haye'de bir hükümet bunalımına yol açabilecek tartışmalarda da beraberinde getiriyor. Gerek Hollanda'da, gerek Belçika'da, Moskova tarafından yönlendirilen parti ve gruplar, füzelerin ilke topraklarına işlenmesini önlemek için daha şimdiden yoğun bir kampanyaya hazırlanıyorlar.

Böyle bir görünüm karşısında, Brejnev'in Doğu Berlin'deki çağrısıyla bir taşıma iki kısım olarak çabasında olduğunu anlamak zor değil. Sovyetler Birliği'nin amacı, bugün tamamen kendi lehine olan Batı Avrupa'daki kuvvet dengesini pekiştirmek; saldırı savaşına engel olabilecek bütün askeri güçlükleri etkisiz bırakmak ve silahsızlanma konusunda Moskova'nın bir adım daha attığını dört bir yana yayarak, barış melegi pozuna bürünmek. Böylelikle Pershing-2'lerin yapımını önlemeyi amaçlayan Brejnev, aynı zamanda Sovyet-Doğu Almanya ortak bildirisinin ortaya koyduğu gibi, tehditler savurarak SALT-2'yi ABİ Senatosunda onaylatma çabasında.

Aynı senaryonun, bundan iki yıl önce nötron bombasının yapımını engellemek için başlatılan uygulandığını ve Başkan Carter'in nötron bombasının üretilmesinden vazgeçtiğini açıklamasından sonra, Kremlin'in daha önce nötron yapımını gerçekleştirdiğini fütürsüzce açıkladığını da unutmamak gerekiyor.

Brejnev'in önerisi, hangi açıdan bakılırsa bakılsın, Sovyetler Birliği'nin Avrupa'daki genel yayılma stratejisi içinde yer alan, bir taktik çekiş niteliği taşımaktadır.

Pershing-2'lerin yapımı konusunda, aralık ayında Brüksel'de toplanacak olan NATO Konseyinden bir karar çıkmasını gözlerken, Batı Avrupa'da ve Türkiye'de Moskova'ya karşı yeni bir "barış saldırısına" geçmesinde de bekleme gerekiyor.

Haig, Küba' daki Rus savaş birliği, ABD-SSCB arasındaki siyasi mücadelede tehlike oluşturuyor dedi

COLOMBIA (AA)
Aleksandr Haig, 13 Ekimde verdiği bir demeçte, Küba'daki Sovyet savaş birliğini, herhangi bir askeri tehlike meydana getirmese bile, ABD ile SSCB arasındaki siyasi mücadeleye "Çok ciddi bir tehlike" oluşturduğunu belirtti.

Avrupa'daki NATO kuvvetleri eski Başkomutan General Aleksandr Haig, bu sorunun tek başına ele alınmaması gerektiğini, çünkü bunun, Küba'nın Cienfuegos bölgesinde bir denizaltı üssünün yapımı ile Adada bir MİG filosunun bulunması sorunlarını da beraberinde getirdiğini kaydetti.

Sovyetler Vietnam' a 8 savaş gemisi daha verdi

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Sovyetler Birliği Vietnam'a ikisi füzeatar silahlarla donatılmış 8 gemi daha verdi.

Sovyetler Birliği'nin uzakdoğu filosuna ait olan bu 8 geminin geçen yılın kışım ayında imzalandı. "Dostluk ve İşbirliği Anlaşması" çerçevesinde verildiği belirtildi. Bu anlaşmaya göre taraflar herhangi bir yerden gelebilecek bir saldırıya karşı birbirlerine "öçüçülü ve etkili yardım vaad ediyorlardı. Haber veren Japon gazetesi "Yomiuri Shimbun", Japon Savunma Bakanlığının kaynak göstererek bu gemilerin güneye doğru yol alarak Japonya ve Kore arasındaki deniz yolunu geçip bir Vietnam limanına demirlediklerini bildiriyor.

Genel Yönetim Kurulu Olağanüstü Genel Kurulu görüşmek üzere bugün toplanıyor

İşçi sendikası

Maden-İş

Olağanüstü Genel Kurula gidiyor

● Gönen toplantısında Kemal Daysal ve Mehmet Ertürk karşılıklı birbirlerini suçladılar

● Daysal kanadı Ertürk'ü tasfiye ederek yerine Mehmet Karaca veya Suat Esinsel'i getirmeye çalışacak

İŞÇİ SERVİSİ Maden-İş Sendikası üst yönetimi içinde bir süreden beri varolan çekişmenin son Gönen toplantısında daha da şiddetlendiği ve aralık ayı içinde olağanüstü genel kurula gidileceği öğrenildi.

Maden-İş Genel Yönetim Kurulunun bugün toplanarak, Gönen'de giden Olağanüstü Genel Kurul meselesini görüşeceği ve Genel Kurul için gündem tespitine çalışacağı bildiriliyor. Genel Kurul gündeminde, işçiden kesilen sendika aidatlarının düşürülmesi, tüzük değişikliği yapılması gibi konuların yer aldığı da gelen haberler arasında.

GÖNEN'DEKİ TARTIŞMALAR Maden-İş'in geçtiğimiz günlerde, "MESS sözleşmesi ile ilgili çalışmalar yürütmek" adı altında topladığı Genel Yönetim Kurulu toplantısında, Daysal kanadı ile Ertürk kanadı arasındaki ayrılıkların iyice su yüzüne çıktığı ve tarafların karşılıklı birbirlerini suçlayıcı mahiyette konuşmalar yaptıkları öğrenildi.

Örgüte hakim durumda olan Daysal kanadının Olağanüstü Kongre ile Mehmet Ertürk'ü Merkez Yürütme Kurulundan dışlayarak yerine DİSK eski genel sekreteri Mehmet Karaca'yı veya Maden-İş 1. Bölge Başkanı Suat Esinsel'i getirmeye çalışacağı söyleniyor. Öte yandan, Mehmet Ertürk'ün de son dönemlerde, örgüt içinde Daysallara karşı muhalefet etmek üzere kadro oluşturma faaliyeti içinde girdiği belirtiliyor. Ertürk bu faaliyetinde esas olarak Maden-İş 6. Bölgeye ve Philips Fabrikasına dayanmaya çalışıyor.

UYE KAZANILDI MI? KAYBEDİLDİ Mİ? Gönen'de cereyan eden tartışmalar sırasında Daysal grubundan olduğu bilinen Murat Tokmak'ın son kongreden bu yana Maden-İş'in 30 bin üye kazandığını söylemesi üzerine Mehmet Ertürk'ün buna karşı çıktığı ve Koordinasyon Dairesi raporlarını göstererek üye kazanılmadığını aksine

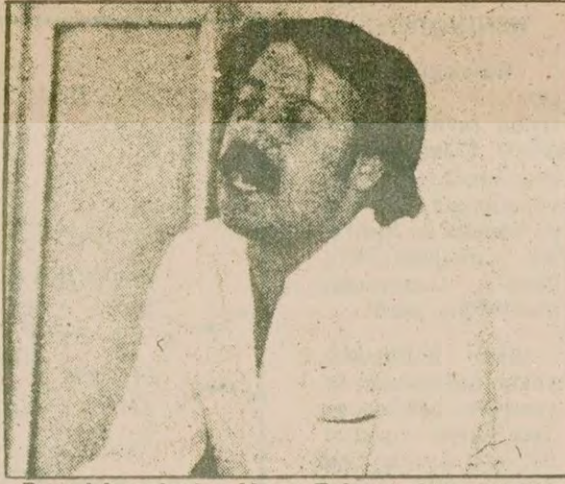
şartlara uymadığını ileri süren işçiler 250 lira günlük ücret artışı, haftalık çalışma saatlerinin 40 saate indirilmesi gibi isteklerde bulunmuşlardır. Direniş sırasında Yugoslav plakalı üç TIR kamyonunun fabrikaya hammadde getirmesi için girmesine izin verilmişti.

Ceytaş Fabrikası basın sözcüsü tarafından yapılan açıklamada ise direnişin 30 milyon lira döviz kaybına yol açtığı öne sürülerek fabrikada meydana gelen hasarın onarımı ve saptanması için on günlük bir zamana gerek olduğu bildirildi.

ANKARA (AA) Tez Büro-İş Sendikası Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliğinde başlattığı grev 30. gününü doldurdu. Tez Büro-İş Sendikası tarafından dün yapılan açıklamada grevin 30. gününü doldurduğu bildirildi ve daha sonra şöyle denildi:

"İşveren grev uygulaması ile birlikte işyerlerinde bulunan alet ve evrakın tahrip edilme riski olduğu konusunda kasıtlı bir propaganda çalışmasına girmişlerdir. Arkadaşlarımızın mücadelesini satan işçilerin çiplak gündeliklerinin yüzde 12,5'ini oranında ödenmesi kararına alındı. 1 Mart 1979 tarihinden itibaren geçer-

17 bin üye kaybedildiğini açıkladığı öğrenildi. Ertürk'ün bu açıklamasından sonra daha da şiddetlenen tartışmalar sırasında, Daysal'ın "Bize 4 bin üye yeter" şeklinde konuştuğu ise gelen haberler arasında.

Daysal kanadından Murat Tokmak Gönen'de Maden-İş'in 30 bin üye kazandığını iddia etti. Genel Sekreter Mehmet Ertürk ise 17 bin üye kaybettiklerini açıklayarak bu iddiayı yalanladı.

ZAFER İŞÇİ SINIFININ!

Tek bir yumruk gibi hareket eden Demir Döküm işçileri Maden-İş'in her türlü tertibini bir bir bozuyor.

Hem evraklarda yapılan inceleme hem de irade beyanı sonuçları dikkate alındı

Bölge Çalışma Demir Döküm'de yetkili Devrimci Maden-İş'e verdi

İSTANBUL (ÖZEL) Sılahtar'da kurulu Türk Demir Döküm Fabrikasında yetkili Bölge Çalışma Müdürlüğü tarafından bağımsız Devrimci Maden-İş Sendikasına verildi. Karar 12 Ekim günü taraflara bildirildi. Bölge Çalışma Müdürlüğü kararında yetkili için başvuru bulunan Devrimci Maden-İş ile Maden-İş Sendikalarının verdiği evraklar üzerinde yapılan incelemede, çoğunluk sendikasının Devrimci Maden-İş olduğu belirtildi.

Bölge Çalışmanın

● Irade beyanından sonra 503 işçi Maden-İş'ten istifa etti

incelemesinde Maden-İş'in Ana Fabrika için 1966 fiş verdiği, bunlardan 473'ünün çağrı tarihinde işyerinde çalışmaya başladığı, Devrimci Maden-İş'in ise aynı fabrika için 1779 adet fiş verdiği, bunlardan 1693'ünün geçerli olduğu saptandı. Bölge Çalışmanın kararında, Demir Döküm'ün Çobançesme Fabrikası için Maden-İş'in 318 fiş verdiği, bunlardan 311-

nin çağrı tarihinde işyerinde çalışmayanlara ait olduğunun belirlendiği belirtilerek, son durum itibarıyla işyeri için Maden-İş'in 311, Devrimci Maden-İş'in ise 346 geçerli üye fişi olduğu kaydedildi. Fişler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarının yanısıra işyerinde bir süre önce yapılan irade beyanı uygulamaları sonuçlarının da dikkate alındığı belirtilen Bölge Çalışma Müdürlüğü kararında, yetkili sendikanın Devrimci Maden-İş olduğu açıklandı.

Hatırlanacağı gibi Demir Döküm'de 4 Ekim günü yapılan irade beyanında Ana Fabrikada Devrimci Maden-İş 1133 ve alırken Maden-İş 387 oy almıştı. Çobançesme'de ise Devrimci Maden-İş 226 oy almış, Maden-İş'e ise ancak 125 oy çıkmıştı.

MADEN-İŞ'TEN İSTİFALAR

Öte yandan irade beyanından sonra Demir Döküm'de henüz Maden-İş'ten istifa etmemiş olan işçiler de istifa ederek Devrimci Maden-İş'e geçtiler. 4 Ekimden bu yana Ana Fabrikadan 378 işçi, Çobançesme'den ise 125 işçi Maden-İş'ten istifa etti. Böylece toplam 503 işçinin istifasıyla Maden-İş'in her iki fabrikada da hememen hiç üyesi kalmadı.

Bu arada Devrimci Maden-İş Sendikası Genel Sekreteri Hakkı Öztürk de Demir Döküm işçilerine bir çağrı yaparak, başlayacak toplu sözleşme görüşmelerinde daha güçlü olabilmek için aralarındaki birliği güçlendirmelerini istedi.

YSE-İş protokol imzaladı

Toprak İskan Genel Müdürlüğünde çalışanların ekonomik ve sosyal hakları genişletildi

ANKARA (ÖZEL) Köyleri ve Kooperatifler Bakanlığı, Toprak İskan Genel Müdürlüğü ile Yol-İş Federasyonuna bağlı YSE-İş Sendikası arasında yürürlükteki toplu sözleşmeden doğan aksaklıklar gidermek ve işçilere yeni ekonomik ve sosyal haklar sağlamak amacıyla bir protokol imzalandı.

Protokole göre kıdem tazminatının unsurları işçiler lehine genişletildi. Çiplak ücretler, her türlü prim, sosyal yardımlar ve her türlü ek ödemeler kıdem tazminatının hesaplanmasında dikkate alınacak. Ağır işçiler için söz konusu olan iş ağırlığı primi de artırıldı ve prim işçilerin çiplak gündeliklerinin yüzde 12,5'ini oranında ödenmesi kararına alındı. 1 Mart 1979 tarihinden itibaren geçer-

YURT HABERLERİ

Felaketlerin sık sık görüldüğü Özalp'a afet evleri diye nohut gibi evler yapılmış. Nohut mahallesinde görülen faaliyet "nohut faaliyeti" değil, kışın barnabilmek için kendi imkanlarıyla ev yapıyorlar.

Sadece nohut yardımı yapılan mahallenin adı "Nohut" oldu

ŞAHAP KANDEMİR

Van'da bir Nohut Mahallesinin olduğunu biliyor muydunuz? Bilemezsiniz, çünkü Van'ın nohutu hiç de meşhur değildir. Kayda değer üretim de yapılmaz. Ama 1979'da resmen omasa da köylüler, mahallenin adını değiştirerek "Nohut mahallesi" adını koymuşlar. Nohut mahallesi aşağı, Nohut mahallesi yukarı, lafın arasında söyleyip geçiyor. Merak edip sorduk mahalleliye nohut üretiminiz bu yıl nasıl diye? Saraylı Terzi Seracettin Şeker "Valla pek nohut yetiştirmez. Kimimiz terzi, kimimiz işçi, kimimiz de geçimi mizi hayvan sırtından sağlar" dedi.

Terzi Seracettin Şeker "Nohut" isminin nereden geldiğini gülerek anlattı: "23 haziranda sel felaketine uğradı köy. 72 hane tamamen yıkıldı. Hükümetten ne yardım gelse beğeniriz? 16 kilo nohut. Onun için mahallenin ismini "Nohut" koydular.

Ardından da ekliyor: "Bize yaptıkları evleri de gördünüz. Bize afet evleri değil güvercin yuvası yapmışlar. Nasıl barnalım?"

"Türistik bir yer görünümü kazanan Nohut mahallesinde halk güvercin yuvalarında oturuyor. Nasıl barnacak, barnıyor işte.

Karabüklü bakkal ve bayiler, karaborsaya karşı mücadele kampanyası açtı

KARABÜK (THA)

İla Aydın, kooperatifin amacını açıkladı. Aydın, "Kırmızı olduğumuz kooperatif aracılığı ile darlığı çekilen ana gıda maddeleri temin edilecek. Böylece hem eşraf karaborsacı damgasından kurtulacak, hem de şehirden hayat pahalılığı yüzde 35 oranında ucuzlayacaktır. Kısa zaman da kooperatifimiz çevre iller de kooperatifimiz çavre ile bu bucağı ve köylerdeki bakkal ve bayileri de bünyesine alacaktır" dedi.

1500 bakkal ve bayinin ortaklığı ile kurulan KAR-KOOP Başkanlığına seçilen At-

FİSKOBİRLİK Hindistan'dan 1,5 milyon çuval alacak

FİSKOBİRLİK Genel Müdürlüğü dışarıda kullanılmak ve ortaklarına dağıtmak için Hindistan'dan 1,5 milyon adet çuval almak için anlaşma yaptığını açıkladı.

Genel Müdür Vekili İlyas Ginal 750 bin adetlik ilk bölüm çuvalın yakında deniz yoluyla Giresun limanına geleceğini söyledi.

Alınan çaylar denize dökülüyor Yaş çay alım kampanyası bu yıl erken kapanıyor

RIZE (AA)

Doğu Karadeniz Bölgesinde 20 Nisan'da açılan yaş çay kampanyasının 20 Ekim'de kapanması bekleniyor.

Bölgede son günlerde soğuk ve yağışlı geçen havalardan çay sürgünlerini etkilediğini belirten Çay Kur yetkilileri, bu nedenle kampanyanın daha fazla sürdüremeyeceğini ve 20 Ekim'de kapanacağını ifade etti.

Kampanyada bugüne kadar 540 bin ton dolayında yaş çay yapıldığı bildirildi. Bu miktarın 120 bin tonu çay elde edildiğini, alınan yaprak miktarının 83 bin tonunun ise fabrikaların kapasite yetersizliği ve kömür yokuşluğu gibi nedenlerle imha edildiğini, imha zararının ise 1 milyar 203 milyon lira civarında bulunduğunu söylediler.

42 BİN İŞÇİNİN 34 BİNİ İSTEN ÇIKARTILACAK Öte yandan yaş çay kampanyasının kapanması ile 34 bin geçici işçinin işlerine son verileceğini, kadrolu 8 bin işçinin ise görevlerine devam edecekleri bildirildi.

Koca ilçede bir yangın söndürücü bulunamadı Arhavi büyük yangın tehlikesi atlattı

ARTVIN (AA) Artvin'in Arhavi ilçesinde önceki akşam Nazım Özkasap adlı şahsın apartman dairesinde patlayan tüpten çıkan yangın, Arhavi'lilere korkulu anılar yaşattı.

Edilen bilgilere göre, akşam saat 19.00 sıralarında apartman dairesinde çıkan yangından, ailenin evde olmaması nedeniyle can kaybı olmadı, tüm eşyalarla birlikte daire tamamen yandı. Yangın halkın yardımına ancak üç saat sonra söndürüldü. Yangınla ilgili açıklama yapan Belediye Başkanı Kazım Kurtuluş, zararın 2 milyon lira civarında olduğunu, Arhavi'de yangın söndürücü olmayışının büyük yangın tehlikelerine yol açtığını belirterek, en kısa zamanda bir yangın söndürücü almak için çalışmalarını hızlandıracaklarını söyledi.

Kapışma Gönen'de hızlandı

Maden-İş Yürütme Kurulundaki sessiz savaş artık kamuoyundan gizlenemiyor. TKP'nin kendi dışındaki herkesi sindirmeye ve ezmeye çalışan çizgisi sonunda Maden-İş'li revizyonist sendika ağalarının kendi aralarındaki çelişmeleri de harekete geçirdi. Maden-İş içindeki yeni kapışma bu sendikamızın içine düştüğü bataklığı daha iyi ortaya çıkarıyor.

18 Kasım'da yapılacak Genel Merkez Olağanüstü Genel Kurulunda kilit rol oynayacak

Genel-İş Ankara 1 nolu şubeseçimleri bugün başlıyor

● Seçimlere 5 ayı liste katılıyor

ANKARA (ÖZEL)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasının Ankara 1 Nolu Şube seçimleri bugün başlıyor. Ankara Belediyesine bağlı 11 müdürlükte çalışan 5600 kişiyi kapsayan seçimlerin, 18 Kasım'da yapılacak Genel Merkez Olağanüstü Genel Kurulunda kilit rol oynayacağı belirtiliyor.

Bugün başlayacak seçimler 9 Kasım'a kadar sürecek. 32 işyerinde yapılacak olan seçimlerde listeler oylanacak. Seçimlere 5 liste katılıyor. Başkan adayları arasında şimdiki Şube Başkanı Öğüz Kızıltan'ın yanı sıra, AP ve MSP'lerin desteklediği Osman Karaduman, TIP'in desteklediği Mehmet Çelik, Halkın Kurtuluşunun adayı Salih Tekmil ve Devrimci Yoldan Yusuf Metin bulunuyor.

Normal olarak 6 ay önce yapılması gereken 1 Nolu Şube seçimleri, iki işyerinde MSP adayı kazanınca Genel Merkez tarafından durdurulmuştu. Bunun üzerine şube yönetimi istifa etmiş ve yerine Öğüz Kızıltan ile 5 arkadaşını atanmıştı.

Şimdiye kadar bazı kooperatif seçimlerinde, Devrimci Yol grubuyla hareket etmiş olan şube yönetimi karşısında, diğer sol fraksiyonların ayrı listelerle seçime katılması konusunda Öğüz Kızıltan muhabirimize şunları söyledi: "Şimdiye kadar anti-faşist yönetim olarak hareket ettik. Bizim dışımızdaki sola hizmetçiyiz. Ancak sorumsuzca davrandılar. Bumenfaat-perest solcu adaylardan hesap soracağız."

Ceytaş'ta direniş sona erdi

ADANA (ÖZEL) Ceyhan'da kurulu Ceytaş İplik Fabrikasında başlayan direniş 12 Ekim geçesi Sıkıyönetimin müdahalesiyle sona erdi. Çoğunluğu kadın olan 15 işçi Adana İl Jandarma Komutanlığına bağlı jandarma kuvvetleri tarafından gözaltına alındı.

850 işçinin çalıştığı fabrikada, bir grup Halkın Kurtuluşu taraftarı işçinin fabrika kapılarını kapamak maksadıyla ile katarak başlattıkları direniş ücret artışı talebinde bulunduğu öğrenildi. 1980 Eylül ayında sona ererek olan yürürlükteki toplu sözleşme ile sağlanan artışın, bugünkü

Petkim-İş, Plastifay'da grev kararı aldı

ANKARA (AA) DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikası İstanbul Kağıthane bölgesinde kurulu Ege Kimya Plastifay işyerinde grev kararı aldı. Petkim-İş Haber Ajansınca bu konuda yapılan açıklamaya göre, sendika

ile bu iki kuruluş arasındaki toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde işveren sendikamızın özellikle "İş güvenliğine" ilişkin taleplerini tartışmaya dahi yanaşmamış ve toplu olarak işten çıkarma tehdidiyle "lokavt" kararı almıştı.

Istanbul Televizyonunun olumlu girişimi

Geçtiğimiz hafta, İstanbul Televizyonu, sinema yazarları, televizyon muhabirleri ile bir sohbet toplantısı düzenledi. Bundan sonra da devam etmesi umuduyla yapılan toplantıya, Aydınlık, Cumhuriyet, Günaydın, Hürriyet, Dünya gazeteleri ve Heryegisi Sinema ve TV yazarları katıldılar. Toplantıda, basın-televizyon ilişkisinin geliştirilmesine yönelik öneriler, karşılıklı talepler ele alındı. Başının, başlıca şu önerileri oldu:

- Televizyonun bir basın bürosu kurması.
- Programların muhtevassın önceden yazılı bir biçimde etraflı olarak basına bildirilmesi.
- Programların, yayınlanmadan önce basına özel olarak gösterilebilmesi.

Istanbul Televizyonu, bunlardan bazılarını kendilerinin yapabileceklerini, diğerlerini ise Ankara'ya ileteceklerini söylediler. Başından ve özellikle sinema yazarlarından, televizyona karşı daha fazla ilgi göstermelerini beklidiklerini belirttiler.

Istanbul televizyonunun bu olum-

lu girişimi nedeniyle, geçen yıl yapılan bir başka toplantıdan söz etmekte yarar var. TRT TV Dairesi Başkanı Yılmaz Dağdeviren, TV'de gösterilecek olan yerli filmlere ilişkin olarak sinema yazarlarıyla bir danışma toplantısı yapmıştı. Devam ettiği söylendiği halde bu toplantıların ardi gelmedi. Sinema yazarlarının önerileri de pek uygulanmadı. İstanbul Televizyonunun girişiminin umulan yararını sağlama için basına olan ilişkilerinin süreli olmasını diliyoruz.

Öte yandan, basın ve sanat-kültür kuruluşları da kendi üstlerine düşen görevi yerine getirmelidirler. Örneğin SİYAD, TV'de gösterilen sesviz ve emperyalizmin ideolojisini aşılayan film ve dizilere karşı mücadele etmelidir. Basın ve sanat-kültür kurumlarının daha etkin bir mücadelesi, televizyonun, ekranların halkın sorunlarına yönelmesine katkıda bulunacaktır.

Istanbul Televizyonunun basına ilişkilerini geliştirme çabasını, bu yönde olumlu bir adım olarak görüyoruz.

"Çıracılık"

Bu hafta Cuma günü izleyeceğimiz programın yapımcıları, Emel Eboçlulu ve Necmettin Varlı.

Programda, günde 10 saat çalışan sıgortasız, sendikası yüzünlere çocuğun nasıl ağır işler altında ezildikleri ve kanunî haklardan yoksun oldukları anlatılıyor.

JÜRİNİN NİTELİĞİ...

Amerika'da jürinin, ağır cezalı suçlarda yargı organlarında önemli bir yeri vardır. Avrupa'da feodaliteden kapitalizme geçişte, egemen feodalilerin denetiminde bulunan yargı organlarının haksızlıklarını önlemek için jüri sistemi geliştirildi. Demokratik bir amaç taşıyordu bu önlem. Günümüzde de, kimi kapitalist ülkelerde geçerli olan jüri sistemini, onu oluşturan kişiler satın alarak yozlaştırmıştı zamanla, egemen burjuvazi. Bu yozlaşmanın somut örneği, ABD'de Sacco ile Vanzetti davasında açıkça görüldü. Çünkü ABD'de de burjuvazinin başını çektiği tutuculuk, psikolojik etki ve propagandalarla ara tabakalar üzerinde derin etkiler bırakmıştır. Jüri, burjuvazinin etkisinde, sınıf kişiliği olmayan küçük burjuvalardan oluşuyordu. Amerika'nın demokrasi özgülük ilkesi olduğu propagandasına kanan, ABD emperyalizminin dünyaya çapındaki sömürden elde ettiği kazançları, Amerikan ulusunun başarısı sanan, gene bu sömürü sayesinde elde edilen güçle yaşam düzeyinin ve teknolojik gelişmelerin tutuştuğu olan, ABD toplumunda çalışan nüfusunun da yüzde 60'ını oluşturan bu orta sınıfın temsilcileri, kitle haberleşme araçları başta olmak üzere, her türlü yolla yikanmış, tekelci burjuvazi tarafından, küçük burjuvalar, özellikle düşünme yönünden adeta köreltilmiş, köleleştirilmiştir. Bunlar, toplumsal patlamalar, zenci ve öğrenci olayları karşısında aptallıktan kaçırıp kalmışlardır her dönemde. Bu tür hareketlerin Amerikan demokrasi ve özgürlük düzenine zarar vermediği korkusunu, üretim araçlarını ellerinde tutan burjuvaziden daha çok duyarlar. Hatta, toplumsal patlamalar karşısında kiliseye koşup, "aman Tanrım, sen bizi, Amerikan toplumunu kötülüklerden koru!" diye dua edenler bile çıkar. . . Ve bu tedirginlikleri yüzünden, olayları çikarılara katışı temelsiz, anlamsız bir öfke duyarlar, küçük burjuvalar.

İşte Amerikan yargı organındaki jüriler o kentin ya da o kasabanın orta tabakalarının em tutucularından seçilir. Bir iki tutucu ev kadını, mesleğinde başarılı ve işleri tüküründe avukat ya da doktor, iyi para kazanan küçük bir tüccar, çalıştığı şirket tarafından iyi doyulan bir beyaz yakalı, birtakım yerel kulüplerde seçilen yaşı bir hanım. . .vb. İstisnasız, süreli bu kişiler. . .Cinayet suçlarıyla karşılarına çıkan beyaz bir doktora gösterdikleri ilgi, sempati ya da hoşgörü ile aynı durumdaki işsiz bir zenciye ya da lumpene duydukları antipati arasında dağlar kadar fark vardır. Kararlarını her zaman tutucu içgüdülerinin yönlendirdiği biçimde verirler.

Özellikle Sacco ile Vanzetti'ninki gibi toplumsal ve siyasal içeriği bulunan bir davada jürinin tarafsız nitelik olması beklenmez. Çünkü işçi hareketlerine, devrimci, ilerici akımlara, göçmen emekçilere karşı sürdürülen yoğun kampanyalar altında, Amerikan düzenini ykmak isteyenlere karşı, asla tarafsız olamazdı bu jüri. Tek tek kapıları çalınarak ya satın alınmış ya da "ikna" edilmiş Sacco ile Vanzetti davasında jüri üyeleri.

Son sözleri...

Sanıklar lehine yapılan itirazlar yedi yıl sürdü. Sonuçta, 9 Nisan 1927 tarihinde yargı, kararı kesinleştirdi ve infaz günü olarak 10 Temmuz'u seçti. Olay yargıcının 'simgeliği' hakkında bilgi edinmek için de, onun şu sözlerine bakmak yeterli olacaktır. Diyordu ki yargı: "...Fakat durum, basit bir kanıt sorunu olmaktan da ötede, bu iki adamın suçlu olduklarını daha ilki bakışta anlamıştım. Yürüyüşlerinde, konuşmalarında, karışık duruşlarından anladım. Suçlu oldukları her hallerinden belliydi..."

Bir adalet yargısı ki, önüne getirilen maddi kanıtlara göre değil de, karışık-daki insanların 'duruşuna' göre suçlu oldukları kanısına varıyor ve onların ölümlerine imza atıyor! Bu davanın adli bir haty-

la sonuçlanışını özdüğünü söylemek, yalnızca kendisi olur. Hayır! Sacco ile Vanzetti'nin ölümleri, azmetmiş ve azmettirilmiş katiller sürüsünün, örgütlü olarak taşarladıkları, korkunç bir soğukkanlılıkla uyguladıkları bir cinayetten başka birşey değildi. . .

Yargı sürdürüyor sözlerini. . . "Bu yabancılar, o Allah'ın belası kırtırcıklarıyla, o lanetli bildirileriyle buraya geldiler, kendi halinde çalışıp geçin gidenlerin arasına huzursuzluk, hoşnutsuzluk tohumları ektiler, kardeş kardeş düşman ettiler. Her yere sokulup 'daha çok ücret! Daha fazla para! Patronlar kötürür!' demeye başladılar. . . Sinirli oldukları bir anda, 'bu iki anarşist dürzüye böyle yapmaktaki iyi ettim' diye ağzından bir laf kaçırıştım. Bunu bütün ülkeye yaymıştım. . .

Böylece, Sacco ile Vanzetti'nin toplumsal bir kinle işlenmiş cinayetin kurbanı oldukları, "yargı" efendinin kendi sözleriyle kantlanmış bulunuyor. . .

ABD demokratik kitle örgütleri, işçi kuruluşları ve dünyanın öteki ülkelerindeki demokrat kamuoyu, bu suçsuz iki insanın kurtarmak için, savunma avukatlarının çabası yanında büyük bir dayanışma örneği verdiler yedi yıl boyunca. Ama hiç biri, yollarından döndürmedikleri gözü dönmüş katilleri. Ve sonunda, verilen ölüm kararı, 1927 yılının Nisan ayında kesinleştirildi mahkemede. . . Bu duruşma Sacco ile Vanzetti'ye son sözleri soruldu. Ve onların sözleri, kendi kuydukları yasalara bile rahatsızlık, umursamazlıkla çığneyebilen sömürücü sınıfın suratına indirilmiş acı birer sömürden başka birşey değildi. Onlar, sinifinin bilincinde, ölümün bilincinde iki devrimci, yoksul iki işçi olarak son kez konuşular!

İlk söz Sacco'ya verildi ve ayağa kalkarak şöyle konuştu: "Evet, diyebileceklerim var. Ben iyi bir fatih değilim. İngilizceyi de iyi bilmiyorum. Yoldaşım Vanzetti daha uzun konuşacak. Bu nedenle ona konuşma olanağı vermek istiyorum. . . Ben bu mahkeme kadar zalim birşeyi şimdiye dek ne gördüm, ne işittim, ne de tarihte okudum. . . Verilecek olan esas hükümün iki sinif arasında verileceğini biliyorum. Bu siniflar, ezilen sinif ile zenginler sinifidir. Biz insanları kitaplarla, yazılarıyla birbirlerine kardeş yapıyoruz. Siz insanları kovuşturuyor, onları baskı altında tutuyor, onları öldürüyorsunuz. Biz insanları eğitme çalışıyoruz, siz ise, bizlerle bir başka ulus arasında bir nefret ucuurumu yaratmaya çalışıyorsunuz. İşte bugün ben bu nedenle, yani ezilen sinifın olduğum için burada bulunuyorum. . . Siz ezen sinif-tansınız. . . Yedi yıldır bizi destekleyen bizi savunan, bize güç vermeye çalışan, iyilik yapan onca insanı unuttunuz. Onları umursamıyorsunuz. Hepsine, yedi yıldır bizden yana olan, yedi yıldır Sacco ile Vanzetti davasına katılan bütün yoldaşlara teşekkür etmek isterim. . . Ne dün, ne bugün, hiç bir zaman suçlu olmadım ben. . .

Sacco diyebileceklerini kısaca böyle anlattı. Yedi yıldır hapisinden İngilizce öğremeye çalışmışlardı iki arkadaş. Vanzetti biraz daha iyi öğrenebilmişti bu dili. Onun için rahatlıkla hazırlanmıştı devreleri; uzun konuşmak istiyordu. "Evet, suçsuz olduğumu söyleyeceğim." diye başladı Vanzetti. Ve sürdürdü. "Sadece suçsuz olduğumu değil, ömrüm boyunca hiç hırsızlık etmediğimi, hiç cinayet işlemediğimi, hiç kan döktüğümü de söyleyeceğim. Kendimi bildim bileli bütün yaşamım boyunca, yeryüzünden suçu yoklemek için mücadele verdim. Bunların yanısıra bugünkü ahlakın haklı bulduğu, kutsadığı suçu da, yani insanın insanı ezmesi ve sömürmesi suçunu da işlemedim. . . Dünyanın bütün aklı başında insanların bizim suçsuz olduğumuzu biliyorlar. Bu yüzden dünyamız bütün ülkelerindeki aydınlar, işçiler, demokratlar, düşünce adamları, devlet adamları bizi savundular. . . Tüm dünyaya karşı, jürideki seroet düşkünlü birkaç kişinin görüşü doğ-

TELEVIZYON TV'de bu hafta SALI

19.30 ANADOLUYA: Programda arıcılık sorunları ve Sınan Çetin'in "Hacı Türkü" filmi yer alıyor. 21.15 BES DAKIKA: Yeni yayın dönemine girerken beş dakikaya gelen mektuplar üzerinde duruluyor. 21.45 TV'DE TÜRK SINEMASI (YATIK EMİNE): Ömer Kavur'un yönettiği, Serdar Gökhan ve Necla Nazır'ın rol aldığı film.

ÇARŞAMBA
19.30 TÜRK HALK MOZİĞİ (Özcan Özgür)
19.50 HALKIN DİLİNDEN TELİNDEN: 5 bölümlük yeni dizinin ilk bölümünde maniler konu ediliyor
20.15 ENERJİNİN FATURASI: (Belgesel dizi)
21.20 KIYI YAGMACILIKI:
21.45 CHARLIE'NİN MELEKLERİ.

PERŞEMBE
19.05 ÇOCUK OYUNLARINDAN SEÇMELER: (Kellöğlanın öyküleri)
20.00 FAHİR AKSOY: Ressam, yazar ve eleştirmen Fahir Aksoy'un Foca'ya yerleştiğini sonraki yaşamı ve çalışmaları anlatılacak.
21.25 KOKLER: Zenci yazar Alex Hayley'in Amerikadaki zencilerin tarihini ele alıp işlediği 12 bölümlük dizinin ilk bölümü.
22.35 HABER-PROGRAM

CUMA
19.30 DIMİDAN: Kırsal yöresinin folkloru tanıtılıyor.
21.45 TV'DE SINEMA (GECİKEN ADALET): Henry Hathaway'in yönettiği James Stewart ve Helen Walker'ın rol aldığı film, cinayete suçlanan masum bir adamın öyküsünü konu ediyor.

CUMARTESİ
17.30 ÇOCUK VE CAĞI:
18.00 ÇOCUK VE CAĞI:
18.45 UNUTULMAYANLAR
20.20 ENERJİNİN FATURASI (2)
21.15 BES DAKIKA (Cocuksuz Kiracı): Çocukları yüzünden kiratör ev bulmakta güçlük çeken bir ailenin öyküsü.
21.20 İB'İN ROYASI: Yeni yerli dizinin ilk bölümü
22.00 AKŞAM SEFASI: Müzik ve eğlence programı
23.00 SAN FRANCISCO SOKAKLARI: Yeni yabancı dizinin ilk bölümü.

PAZAR
11.00 GÜNAYDIN:
12.05 FATİL SINEMASI (Korsan): Anthony Quinn'in yönettiği, Y.Boyner, C.Hedon, C.Bloom ve C.Boyer'ın rol aldığı bir serüven filmi.
14.05 TELE-PAZAR
19.15 MERCAN ORMANI: Yeni dizinin ilk bölümü
20.00 ÇİĞLİN KIZLAR: Yeni bir dizi filmi.
21.35 ANNA KARENİNA: Tolstoy'un aynı adı romanından yapılan BBC uyarımının ilk bölümü.
22.20 SANAT DÖNÜŞÜ: Haftalık sanat programı.

Zevkli ve çekişmeli geçen karşılaşmayı Altay kazandı

Zonguldak: 1 Altay : 2

BURSA Türkiye liglerinin en iyi futbol oynayan takımları arasında yer alan Zonguldakspor ile Altay Bursa Atatürk Stadyumunda karşı karşıya geldi. Her iki takımın da başa baş bir futbol ortaya koyduğu karşılaşmadan iki puanla ayrılan taraf, Altay oldu.

Zevkli ve çekişmeli geçen karşılaşmada Zonguldakspor kontratıkları gol ararken, Altay, özellikle B.Mustafa'nın oyuyla, rakibi üzerinde daha etkili oluyordu.

İlk yarının sonlarına doğru Altay, 1-0 öne geçti. 40. dakikada, B. Mustafa'nın köşe atışından gelen topa dokunan Ahmet, Altay'ı 1-0 öne geçirdi.

Yeniliden kurtulmak için, ikinci yarıya daha hızlı başlayan taraf Zonguldakspor oldu. Nitekim 47. dakikada Muammer'in en az 40 metre mesafeden attığı sert şut, direkten döndü, topu iyi takip eden Ersoy, durumu 1-1 yaptı.

68. dakikada ise Altay, galibiyete yükseldi. Bu dakikada yine B. Mustafa'nın şahane ortasını çok iyi takip eden Murat, aynı güzellikte attığı kafa şutuyla, skoru ilan etti. Zonguldakspor 1-Altay 2.

HAKEMLER: İbrahim Acar 3, Recep Kürklü 3, Zekai Kunguk 3, ZONGULDAKSPOR: Birol 3, Şükrü 3, Muammer 3, Muzaffer 2, Volkan 3, Hamdi 3, İsa 3, Sadık 2, Ömer 3, Ersoy 3, Reşit 2. ALTAY: Alptuğ 3, Mithat 3, Bilal 3, Zafer 3, Kemal 2, K.Mustafa 3, Ahmet 3, Nevruz 2, Murat 3, Alper 3, B. Mustafa 3.

Göztepe 2 Rizespor 1

İZMİR HAKEMLER: Yalçın Darıci 3, Erol Cakar 2, Ahmet Koçbay 2. GÖZTEPE: Cevdet 3, Erhan 2, Kenan 2, Sadettin 3, İsmail 2, K. Mehmet 3, Kazım 2, B.Mehmet 3, (İbrahim 2), Doğan 3, Sadullah 2, İrfan 3.

RİZESPOR: Bahittin 2, Erol 3, Muharem 2, Faruk 2 (Yaşar 2), Kahrman 2, Zafer 3, Osman 3, Arif 3, Sinan 2, Oktay 3, Burhan 2.

İzmir'in Alsancak Stadyumunda karşı karşıya gelen Göztepe ile Rizespor arasındaki puan mücadelesi, Göztepe kazandı. Futbol yönünden olumsuz olarak nitelendirilebilecek karşılaşmanın gollerini 34. dakikada Doğan (Göztepe), 45. dakikada Osman (Rizespor) ve 67. dakikada Sadullah (Göztepe) attı.

Çin Halk Cumhuriyeti, Uluslararası Futbol Federasyonu üyeliğine kabul edildi

ZÜRİH (AA) Çin Halk Cumhuriyeti Futbol Federasyonu, Zürih'te Uluslararası Futbol Federasyonu'na üye olarak kabul edildi.

Çin Halk Cumhuriyeti şimdi Uluslararası 15 federasyonda temsil ediliyor. Çin'in 1980'de yapılacak Uluslararası Futbol Federasyonu Genel Kurulunda onaylanmaya kadar "geçici" nitelik taşıyacak bu üyeliği, Çin'in 1982 Dünya Futbol Şampiyonası elemelerine katılmasını sağlayacak.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin 4 Uluslararası Futbol Federasyonu'na kabul edilmesine rağmen Tayvan bu kuruluşun çıkarılmadı. Tayvan Futbol Federasyonu, bundan böyle Taypeh Futbol Birliği adını alacak. Tayvan da bu isimle Dünya Futbol elemelerine katılacak.

Öte yandan Uluslararası Futbol Federasyonu (FIFA) Yürütme Komitesi Üyesi Artemio Franchi Tayvan'ın adını, marşını, bayrağını değiştirmeyi kabul ettiğini belirtti.

1982 Dünya Kupası eleme grupları belli oldu

ZÜRİH-THA İspanya'da yapılacak olan 1982 Dünya Kupası eleme grupları belli oldu. Türkiye, Sovyetler Birliği, Çekoslovakya, Galler ve İzlanda ile aynı gruba düştü.

Takımların gruplandırılması şöyle:
1.GRUP: Batı Almanya, Avusturya, Bulgaristan, Finlandiya, Arnavutluk.
2.GRUP: Hollanda, Fransa, Belçika, İrlanda, Kıbrıs.
3.GRUP: Çekoslovakya, Sovyetler Birliği, Galler, Türkiye, İzlanda.
4.GRUP: İngiltere, Macaristan, İsviçre, Romanya, Norveç.
5.GRUP: İtalya, Yugoslavya, Yunanistan, Danimarka, Lüksemburg.
6.GRUP: İskoçya, İsveç, Portekiz, Kuveyt, İrlanda.
7.GRUP: Polonya, D. Almanya, Malta.

Üç ülkeli grup dışında her gruptan iki ülke ve üç ülkeli gruptan bir ülke filmlere katılacak. İspanya ev sahibi olduğu için otomatikman finalere katılacak.

Afrika bölümünden kupaya katılan 28 ülke takımların eleme yöntemiyle karşılaşacakları ve sonunda finale Afrika'dan bir ülke katılacak. Kura çekimden önce FIFA yetkilileri bir karar alarak Arnavutluk ile Sovyetler Birliği'nin aynı gruba girmemesini kararlaştırdılar. Sovyetler Birliği önceden haber vererek Arnavutluk ile karşılaşmayı kabul etmeyeceklerini bildirdi.

Çekoslovakya-İsveç maçındaki yönetimi UEFA Hakem ve Disiplin Komisyonu Başkanı Dr.Jira tarafından beğenilen hakemlerimiz karşılaşmanın Belçikalı gözlemcilerinden de tam not aldılar.

Fenerbahçe Beşiktaş maçının ardından

Hakem Erkan Göksel başarısızdı..

ÖZTEKİN ERDAĞI Fenerbahçe, Beşiktaş karşılaşmasının en dikkatli çeken yanı ne oynanan kötü futbol, ne de Fenerbahçe'nin tüm hatları ile dökülmesi idi. Hakem, maçın kötü oynanmasından ve Fenerbahçe'nin tüm hatları ile dökülmesinden daha baskın çıktı.

Hakem Erkan Göksel karşılaşmanın 31. dakikasında kadar normal bir yönetim gösteriyordu. Ancak ne olduysa bu dakikadan sonra oldu. Mustafa'nın uzun degajmanı kovalayan Kemal Batmaz topu Ziya'ya aktardı. Herkesin göl diye beklendiği bir sırada kaleci Adem Ziya'nın ayaklarında topu büyük bir ustalıkla kaptı. Ziya, kaçırıldığı gol fırsatına yararlanarak hakem Erkan Göksel bir düdük çaldı ve Adem'in müdahalesini penaltı ile cezalandırdı. Saha onda karıştı ama sonuç değişmedi. Penaltı atışını kullanan Mehmet Ekşi Beşiktaş'a ilk golü kazandı.

Ancak, hakem Erkan Göksel'den başka hiç kimse böyle bir pozisyonu penaltı ile değerlendirmeyi düşünmüyordu. Beşiktaşlılar bile Göksel'in bu kararını şaşkınlıkla karşıladılar.

Karşılaşmaya gelince, Beşiktaş Fenerbahçe'ye oranla çok daha üstün oynadı. Presleri, paslaşmaları isabetli idi. Penaltı atışı olmadan da bu karşılaşmayı rahat kazanacak görünümdeydiler.

Fenerbahçe ise tüm maç boyunca sanki sahada yoktu. Tüm hatları çalışmıyordu. Böyle bir takım Beşiktaş'ın yenmesi oldukça doğaldır.

Öte yandan 39 bin 962 seyirci bu karşılaşmayı 3 milyon 73 bin 435 lira ödeyerek izlediler.

Antrenörler ne dediler? Tüzün: "Eski oyunlarımıza oranla az hata yaptık"

Beşiktaş son iki haftada kaybedilen dört puandan sonra, ezeli rakibi Fenerbahçe'yi 2-1 yenerek, ligde önemli bir engeli geride bıraktı. Fenerbahçe karşısında alınan iki puandan sonra "Amacı 90 dakika boyunca futbol oynamaktır" diyen Beşiktaş Teknik Direktörü Serpil Hamdi Tüzün, karşılaşmayı şöyle değerlendirdi: "Biz Fenerbahçe ma-

çını normal bir lig maçı olarak değerlendirdik. Tabii ki bunda, uzun yıllardan beri gelen rekabetin de psikolojik etkisi vardı. Bu maçta, eski oyunlarımıza oranla daha az hata yaptık, sanıyorum. Ancak, galip duruma geçtiğimiz süre içinde, zaman zaman üstünlüğü Fenerbahçe'ye kapırdık. Amacımız, 90 dakika futbol oynayan bir takım yaratmaktır."

Ersoy: "Yeter Şükrü derlerse görevi başka bir arkadaşaya devrederim"

Son haftaların başarısız takımı Fenerbahçe, Beşiktaş karşısında da sahadan yenik ayrıldı. Karşılaşma sonrası bir açıklama yapan Fenerbahçe Teknik Direktörü Şükrü Ersoy, şanssızlık nedeniyle takımın devam ettiğini belirtti. "Beşiktaş karşısında ikinci yarıda ortaya koyduğumuz futbol, son haftaların en iyi oyunuydu," dedi.

Prag'da yapılan Çekoslovakya-İsveç Avrupa Uluslararası Kupası maçını Yılmaz Önen ve Müşfik Talas ile yöneterek FIFA kokartı takıma hak kazanan Tokat'ta maç tebliği bildirildi.

Her yeniliden sonra, antrenörlerin suçlanışını belirten Şükrü Ersoy, "Bu toplumumuzun yapısından. Suçlu mutlaka antrenörler olur, çünkü profesyonel kulüpler içinde en ucuzu antrenörlerdir. Bu gerçek deki, ben Fenerbahçeliyim. Bu görevden ayrılsam bile, camiadan kopmam," dedi.

"Biz Fenerbahçe ma-

Her yeniliden sonra, antrenörlerin suçlanışını belirten Şükrü Ersoy, "Bu toplumumuzun yapısından. Suçlu mutlaka antrenörler olur, çünkü profesyonel kulüpler içinde en ucuzu antrenörlerdir. Bu gerçek deki, ben Fenerbahçeliyim. Bu görevden ayrılsam bile, camiadan kopmam," dedi.

Her yeniliden sonra, antrenörlerin suçlanışını belirten Şükrü Ersoy, "Bu toplumumuzun yapısından. Suçlu mutlaka antrenörler olur, çünkü profesyonel kulüpler içinde en ucuzu antrenörlerdir. Bu gerçek deki, ben Fenerbahçeliyim. Bu görevden ayrılsam bile, camiadan kopmam," dedi.

Her yeniliden sonra, antrenörlerin suçlanışını belirten Şükrü Ersoy, "Bu toplumumuzun yapısından. Suçlu mutlaka antrenörler olur, çünkü profesyonel kulüpler içinde en ucuzu antrenörlerdir. Bu gerçek deki, ben Fenerbahçeliyim. Bu görevden ayrılsam bile, camiadan kopmam," dedi.

Her yeniliden sonra, antrenörlerin suçlanışını belirten Şükrü Ersoy, "Bu toplumumuzun yapısından. Suçlu mutlaka antrenörler olur, çünkü profesyonel kulüpler içinde en ucuzu antrenörlerdir. Bu gerçek deki, ben Fenerbahçeliyim. Bu görevden ayrılsam bile, camiadan kopmam," dedi.

Sokrat/tan Butto'ya TARİH BOYUNCA HAKSIZ DAVALAR

Hazırlayan: Necati GÜNGÖR

ru olabilir mi? Dünya'ya hiç bir yargıcın sizin bize davrandığınızdan daha onaygarlı ve daha zalim olamayacağını kanıtladık. Gene de, yeniden yargılanmamız yolundaki isteğimizi reddediyorlar. Daha bizi görmeden önce, bizim radikal olduğumuzu ve sonunda bizi haksız yere mahkum edeceğimizi biliyoruz. . .

"Gösterinizi açıkladığınız, bize karşı olduğunuzu, bizi hakır gördüğünüzü, trende, Boston Üniversite Kulübünde, Massachusetts Worcester Golf Kulübünde dostlarınıza anlattıklarımızı duymuş olanlar, medeni cesaret sahibi olup da bunları açıklamadılar şimdi söyleyeceklerim için özür dilerim, yanlış yaşı bir insanın ve benim de yaşı bir babam var- belki siz de şu anda bizimle, burada yargılanıyor ol- dunuz. . .

"Kararınızı Noel aksamı, tam Noel akşamı verdiniz. Bizler Noele ne tarihte, ne de Kilisede anlatıldığı biçimleriyle inanıyoruz. Bazı insanlar buna inanıyorlar. Biz inanmıyorsak insanlıktan yoksun olduğumuzu inanç değildi. Biz de insanız ve Noel'in insan yüreğine bir sıcaklık getirdiğine inanıyoruz. . . Kararımızı tam Noel akşamı verirken, ailelerimizin, sevenlerimizin yüreklerine zehir akıttık istiyor- dunuz. . .

"Evet, benim ağzım arkadaşımınkinden daha iyi laf yapar. Ama Sacco'nun inançla çınlayan yürekli sesi, sizin ve savcının kimlikleri çürüdüğü zaman bile, insanların gönüllerinde, duygularında yaşayacaktır. Sizin adınız, savcının adı, yasalannız, kurumlarınız, düzmece tarınız; insanın, insanın kurdu olduğu lanetli bir geçmişin silik anısı olmaktadır öteye geçmeyecek. . .

"Sözlerim bitti. Teşekkür ederim." **İnfaz!**

Bu arada çok önemli bir rastlantı oldu: Sacco ile Vanzetti'nin bulunduğu hapis- hane de Celestino Madeiros adında bir idam mahkumu yatıyordu ve adam, South Braintree soygununa katılan dört kişiden biriydi. Yalancı tanıkların Vanzetti'ye tanımladıkları, arabasının içinde götülen kişi. . . Aradan geçen yedi yıl için başka bir suçtan idama mahkum edilmişti o. Sacco ve Vanzetti ile beraber infazı bekliyordu. Ölümün eşliğinde bulunduğu son günlerinde vicdan azabına kapıldı Madeiros. Bir itirafname yazarak Boston American gazetesine gönderdi, ama büyük bir sessizlikle karşılaştı. Mektup ilgililerce yok edilmişti!

Madeiros ikinci bir mektup yazarak, mahkumlar aracılığıyla Sacco'ya ula- tırdı. Ne ki, gerçek suçlunun bu itirafname- si de dikkate alınmadı!

10 Temmuz için kararlaştırılan infaz, Amerika'da ve dünya kamuoyundaki yoğun tepkiler nedeniyle ertelendi. Ve yine bir rastlantı sonucu, Sacco ile Vanzetti, Madeiros'la birlikte idama götürüldü. Katil oldukları hücrede konuşma fırsatı bulan Sacco ile Vanzetti, Madeiros'la dost oldukları ve ona kendileri inançlarını, davalarını anlattılar. Madeiros onlardan etkilendi. Çünkü onlar, düzeni kurbanı bir çaresiz insana sıcak bir sevgi göstermişlerdi. Ona moral vermişlerdi. . . Madeiros o denli etkilendi ki, idam gecesini kendisini görmeye gelen rahibe: "Artık ölümden korkmuyorum. Burada iki dostum var. Sacco ve Vanzetti. Onlar benimle konuşurlar, korkumu yendiler." dedi. "Onlar sana Tanrı'nın lütfünü sağlayabilirler mi?" diye soran rahibe; "Onlar bana inançın lütfünü sağladılar," karşılığını verdi. . .

Ve o gece üç insan, on bin voltluk akımla öyle edildiler.

Sacco ile Vanzetti öldürüldü, ama unutulmadılar. . .

KAYNAKLAR: Sacco ile Vanzetti/ Roman/ Howard FAST/S. Çilözgü çevirisi. Sacco ile Vanzetti/ Haziran yayınları/ H. FAST'ın romanından yararlanarak hazırlayan: R. Evren. Yarin-Rosenbergler

Beş Milletvekilliği de AP'nin...

(Baştarafı 1. sayfa)
sonra gazeteye bir de-
mek veren AP Genel Sek-
reteri Nuri Bayar "Bu-
günkü hükümet bitti. Ye-
ni hükümet için çalışma-
lar yarın başlıyor" dedi.

Bayar, Aydınlik için
seçim sonuçlarını şöyle
değerlendirdi:
"Durum hükümetin
sonudur. Bir yeni devrin
başlangıcıdır. Milleti as-
maya uğraşanlar milletin
rağmen hükümet olma-
nın gayri ahlakî yollarla
sürdürülmesinin hüsrana
uğramasıdır."

"Gelen ilk sonuçlar
milletin yüksek suyunun
ve kendi iradesine sahip-
likteki titizliğinin ispat-
lanmasındır. Bir kere daha
anlaşılmaktadır ki, mil-
lete güvenenler, millete
beraber olanlar için yenil-
mez bir güç ortaya çıkmış-
tır."

BİLGİÇ:
**PARLAMENTO ÜSTÜ
BİR HÜKÜMET
DÜŞÜNÜYÜRÜZ**
AP Genel Başkan Yar-
dımcısı Saadetin Bilgiç,
İstanbul II Merkezinde
düzenlediği basın toplantı-
sında 228 milletvekili
ile parlamentoya gelecek
CHP'yi düşürebilecekleri
belirtti. Bilgiç, CHP'nin
14 Ekim seçimlerinden
önce Meclis'e gelseydi dü-
şürebileceğini belirterek
"Şimdi CHP Meclis'e gel-
se de gelmeseydi de ilk ge-
nerasyonda düşürebilecekti"

Bilgiç, yeni bir hükü-
met şeklinin önümüzdeki
günlere belli olacağını
bir MSP ve CHP koalisyo-
nunun mümkün olmadığını
vurgulayarak, bir ga-
zetecinin ara rejim konu-
sundaki görüşünü sorma-
sına ise şöyle yanıtlı verdi:
"Biz ara rejim diye
birşey tanımayız. Parla-
mento üstü bir hükümet
şekli de düşünmüyoruz"

TURGUT YÜCEL:
**"BU HÜKÜMETİN
DERHAL İSTİFA
ETMESİ LAZIM"**
AP Genel Başkan Yar-
dımcılarından Turgut Yü-
cel, seçim sonuçlarının
değerlendirmesini yapar-
ken; "Kesin neticeler a-
lanmıştır. Ancak va-
tandaşların söyledikleri-
mizin doğru olduğunu
değerlendirdiğini görüyo-
ruz. Bu durumda hükü-
metin istifa etmesi gere-
kir" dedi.

Yücel şöyle konuştu.
"Hükümetin 21 aylık ic-
raatı fevkalade kötüdür.
Vatandaşın bunu değer-

lendireceğini hep söyle-
dik. Meydanlarda söyle-
dik. Her yerde söyledik.
Kesin neticeler alınca
bunu daha iyi değerlen-
direceğiz"

Turgut Yücel, "AP'nin
oy sayısında önemli bir
artış olursa ne gibi bir
durum ortaya çıkabilir"
sorusuna şöyle cevapla-
dı: "Hükümetin derhal
istifa etmesi gerekir. As-
lında çoktan istifa etme-
si gerekirdi. Herhalde
kendisi seçmenlerin mor-
al vermek için ayakta ol-
duklarını göstermek için
seçimi beklediler."

**"ÜSTÜNDAĞ" 5
MİLLETVEKİLLİĞİNİ
KAYBETTİ"**

Saat 23.30'da CHP
Genel Merkezinde bir a-
çıklama yapan Genel
Sekreter Mustafa Üstün-
dağ, milletvekilliği ara se-
çimi yapılan bir ilde de
partisinin seçimi kaybet-
tiğini söyledi.

Üstündağ, halkın ver-
diği karara saygılı olduk-
larını belirterek eksiklik-
lerini tamamlayacaklarını
söyledi. CHP Genel Sek-
reteri bir soru üzerine de
partisinin oy yüzdesinin
değiştiğini söyledi, kesin
olmamakla birlikte AP'nin
erkeği olduğunu açıkladı.
Üstündağ Genel Yönetim
Kurulunun bugün öğle-
den sonra toplanarak
seçim sonuçlarını değer-
lendireceğini belirtti. Ü-
stündağ, senato üçte bir
yenileme ve milletvekili-
ği ara seçimleri sonuçları-
nın hükümetin durumu-
nu etkileyecek şekilde
değiştiğini bir soru ya-
sıya "Şimdilik birşey
söyleyemem" cevabını
verdi.

Seçim sonuçlarının
CHP için büyük bir yenil-
giyle bitmesi üzerine Gen-
el Başkan Ecevit'in Gen-
el Merkezde gitmekten
vaz geçtiği öğrenildi.

EYÜBOĞLU:
**"1977'DE AP'NİN
BAŞINA GELEN
ŞİMDİ BİZİM
BAŞIMIZA GELDİ"**

Saat 00.30 sıralarında
CHP Genel Merkezine
gelen Başbakan Yardı-
mcısı Orhan Eyüboğlu, par-
tililerle sohbet ederken,
"Neden hiç gülmüyorsunuz?
Niçin üzülüyorsunuz?"
dedi.

Eyüboğlu, AP'nin
1977'de başına gelen ola-
yanı şimdi kendi başına
geldiğini vurgulayarak, "Biz mil-
letimize devam edeceğiz"

dedi.

Ecevit...

(Baştarafı 1. sayfa)
çimlerle ilgili olarak yap-
tığı açıklamada, "Biz gi-
dersek yerimize kim ge-
ler?" şeklindeki sözleri
eleştirdi ve "Eğer rejim
hükümet çıkartmıyorsa,
o rejimin hayatiyeti yok-
tur" dedi.

Bu arada Ecevit uzun
süreli fazla ilgilenme-
diği hükümet işleri konu-
sunda da çalışmalar yap-
tı.

Öte yandan AP Genel
Başkanı Süleyman Demirel
dün Günün Sokakları
evinde basın mensuplarını
kabul ederek sorularını
cevapladı. Demirel sonuçları
gece izleyeceğini söyle-
yerek sonuçları bugün
bakacağını kaydetti.

Hedeflerinin 5 millet-
vekilliği, 32'nin üstünde
senatör ve yüzde 5'er
üzerinde oy olduğunu be-
lirten Demirel daha sonra
şöyle konuştu:
"Aslında, gidersek yer-
imize kim gelir demek,
rejim inancsızlığı taşır i-
çinde. Eğer rejim hükü-
met çıkartıyorsa, o re-
jimin hayatiyeti yoktur.
Rejimin hayatiyeti hükü-
met çıkartmak kapasite-
siyle ölçülür. Demok-
ratik rejim hükümet çı-
karır."

Kars'ta bulunan AP'li
milletvekilleriyle telefon-
da görüşen Demirel, 100
kadar kişinin gözaltına a-
ldığını, gazetecilere aktararak,
"Sandık başında bu
şekilde oluyor. Geçen
seçimde de 15-18 kişi
ölmüştü. Ama seçim ön-
cesinde kan dökmemiş-
ti, Kars'a gelineceydi ka-
dar" dedi.

ECEVİT'İN DEMECİ

Başbakan ve CHP Gen-
el Başkanı Bülent Ecevit
oy kullanma süresinin
bitiminde verdiği demec-
te seçimlerin günlük i-
çinde geçtiğini belirtti ve
şöyle konuştu:
"Seçimler günlük i-
çinde gerçekleşir ve bu ki-
vanç vericidir. Bazı tek-
nik izci olaylar olmakla
birlikte, geçmişteki se-
çimlerle kıyaslanmaya

şeklinde konuştu.

KÜNTAY:
**"GÜNDEMİN BİRİNCİ
MADDESİ HÜKÜMET"**
Saat 24.00'de gazete-
cileri odasına kabul eden
Barlas Küntay seçim ne-
ticelerinin tahminlerini
doğrudan söyledi. Küntay
"Bu seçim neticelerine göre
CHP hükümetinin hemen yarın
istifa etmesi gerekir" de-
di.

Küntay, "AP Türk mil-
letine ve memleketine
verdiği hizmetlere kaldığı
yerden devam edecektir"
dedi. Küntay, gündemin
birinci maddesinin hükü-
metin düşürülmesi oldu-
ğunu söyleyerek yeni bir
hükümet ve erken se-
çimin bu maddeden sonra
geleceğini ifade etti.

EROL ÜNAL: "AP
SEÇİME
KATILMAYAN
KÜSKÜN
VATANDAŞLAR
SAYISINDE BU
SONUÇLARI
ALMIŞTIR"

CHP İstanbul II Baş-
kanı Erol Ünal, II Mer-
kezinde düzenlediği basın
toplantısında, CHP'nin
zor günlerini partisi
olduğunu söyledi. Ünal,
AP'nin fark yapmasını
dargın vatandaşın sandık
başına gelmemesine bağ-
ladı ve "Gene biz varız"
dedi.

**ARTVİN, ERZURUM
VE HATAY'IN
7 KÖYÜNDE
SEÇMENLER OY
KULLANMADI**
Artvin, Erzurum ve
Hatay'ın yedi köyünde
seçmenler, seçimlerde
oylarını kullanmadılar.
Erzurum'un Iyidere kö-
yünde ise sadece imam
ve muhtarın oy kullandığı
öğrenildi.

**TÜRKEŞ, AP'NİN
KURACIĞI HER
HÜKÜMET BİÇİMİNİ
DESTEKLEYECEKLERİNİ
SOYLEDİ**

MHP Genel Başkanı
Türkeş, AP'nin kuracağı
her hükümet biçimini
destekleyeceklerini söy-
lerken, "Biz AP'ye iki yıldır
açık kart verdik" dedi.

Erken seçim yapıl-
ması gerektiğini savunan
Türkeş, AP-CHP ve
"mili koalisyon" ihtimali-
nin bulunduğu da söz-
lerine ekledi.

**GÜNEYDOĞU
İLLERİNDE SEÇİME
KATILMA ORANI
DÜŞÜK**

Güneydoğu illerinde
seçime katılma oranının
düşük olduğu bildirildi.
Van, Hakkari, Bitlis ve
Mardin valileri yaptıkları
açıklamalarda, illerinde
seçime katılma oranının
oldukça düşük olduğunu
belirttiler. Bu illerimizde
seçime katılma oranları
yüzde 20-50 arasında
değişiyor.

Van Valisi Doğan Pa-
zarıcı yaptığı açıklamada,
Van'da havanın yağışlı
olmasının seçime katılma
oranını etkilediğini,
katılma oranının
yüzde 50 civarında oldu-
ğunu ifade etti. Hakkari
Vali Vekili Hasan Uzer,
Hakkari'de seçime katıl-
ma oranının yüzde 20
oranında gerçekleştiğini
söylerken, Bitlis Valisi
Avni Kuzlaslan, Bitlis'te
iki seçmenin yüzde 40'ı
mın seçime katıldığını
açıkladı. Mardin Valisi
Fahri Öztürk de yaptığı
açıklamada, Mardin'de
seçime katılma oranının
yüzde 20-25 arasında ol-
duğunu belirtti.

**Kürşun
Fabrikasında
iş güvenliği yok**

İSTANBUL (ÖZEL)
Kartal Töpselvi'de
bulunan Kürşun Fabri-
kasında üç ayçerisinde
üç işçi kaza sonucu par-
maklarını ve kolunu kap-
tırdı. Faruk Özgür adlı
bir şahsın işlettiği bu
fabrikaya giren işçiler
hemen hiç öğretilmeden
makina başına veriliyor.
Burada çalışan işçiler
zehirlenmeye karşı kendi
paralarını aldıkları yo-
rdu yiyerek çalışmaları
sürdürüyorlar.

Son olarak çalışmaya
başladığının ilk günü pa-
maklarını makina ya kap-
tıran Nurettin Akar adlı
işçi, bu iş kazasından
sonra hiç bir hizmet gör-
mediğini, rapor bile ala-
madığını belirterek, fab-
rikadaki diğer arkadaşla-
rında da can güvenlikleri-
nin olmadığını, tez elden
önlem alınması gerekti-
ğini söyledi.

**SDP GENEL
BAŞKANI BIÇAKÇI**
SDP Genel Başkanı
Cenan Biçakçı da seçim
kampanyasının sona er-
mesi nedeniyle yaptığı
değerlendirmede, "Kapi-
talist düzen kalkınma
için başarsız bir düzen-
dir. İktidardaki partileri
yaprır. Bu nedenle, cid-
di olmamakla birlikte
CHP'nin oy kaybedeceği
konusundayım" dedi.

Genel Merkezlerde durum

AYDINLIK EKİBİ
Aydınlık ekibi, üç bü-
yük partinin genel mer-
kezlerini saat 22.00'de
dolaştı ve izlenimlerini
şöyle belirledi:

**AP KAZANDIĞI
YERLERİ AÇIKLIYOR**
AP Genel Merkezine ilk
seçim sonuçları 17.45'te
geldi ve bütün AP'ilerin
yüzü gülmeye başladı.
Daha sonraki sonuçlar bu
neşeyi daha da artırdı.
Basın mensuplarının bu-
lunduğu odada seçim ya-
pılan illerin listeleri asıl-
dı. Pano şeklinde asıl-
an bu listelerde, ille-
rin karşısında beyaz
bantlar göze çarpıyordu.
Saatler ilerledikçe AP
beyaz bantları kaldırma-
ya başladı. Kalın ban-
tların altında seçilen pa-
rlamentoların adı okunu-
yordu.

Bir ara "5'ini de aldık.
5-0, 5-0" sesleri arasında
milletvekili panosundaki
bütün bantlar kaldırıldı.
Ancak biraz sonra, fazla
zafer heyecanına kapıl-
dıklarını düşünmüş ola-
caklar ki, bazı bantları
tekrar kapadılar.

Saat 10.00'dan sonra
açılan ilk bantlar altın-
da Aydın'dan Selahattin
Acar'ın, Manisa'dan Sü-
leyman Çağlar'ın isimleri
görüldü. Aynı saatte 7
senatör isminin üstünde
bantlar kaldırıldı.

Saatler ilerledikçe
AP'iler ikrâm ettikleri
yiyecek ve içecekler için
"İhtidar çayı, buyurun
ihtidar gazozu" demeye
başladılar.

AP'ileri endişelendiren
tek il Yozgat'tı, gün-
kü ilk gelen sonuçlar
Yozgat'ta MHP'nin ileri-
de olduğunu gösteriyordu.

AP Genel Merkezinde
seçim sonuçları okunur-
ken, yalnızca AP ve CHP'nin
oy sayısı belirtiliyordu.

Saat 22.30 sıralarında
da Isparta'dan Mustafa
Gülçügil'in, İstanbul'dan
da Vefa Poyraz, Mehmet
Sıtkı, Sadık Batur ve Or-
han Cemal Feray'ın i-

simlerinin "üzerindeki
bantlar kaldırılmıştı.
MSP'NİN GÖZÜ
HÂLÂ YÜKSEKLERDE
Saat 22.00'de MSP'nin
gözü hâlâ yükseklerdeydi.
Hâlâ 6 senatör-
lük ve 1 milletvekilliği
umuyordu. MSP Genel
Merkezinde fazla heyecan-
lanana yoktu. Ara sıra
seçim sonuçları okunu-
yordu. Genellikle güçlü
oldukları yerlerdeki oy
sayılarını okudular.

Oğuzhan Asiltürk de
yüksek umutları dile ge-
tiyordu: "Biz 6 senatör-
lük bekliyoruz. Umudumuz
yüksek. Bir de millet-
vekilliği umudumuz var.
Şimdiye kadar umudumuz
ilden her ne kadar ters
oylar geliyorsa da."

MSP Genel Merkezinde
saat 22.00'de verilen
yemeğe Erbakan katılmadı.
Onun yerine Oğuzhan
Asiltürk gazetecilerle
sohbet etti. Anarşi konu-
sunda genellikle Ecevit
hükümetini suçlayan
Asiltürk, arada sırada
Demirel'e de çatı. Demirel
de gelse sorunların çö-
zümüne yardımcı olduğunu
söyledi.

CHP'DE SÜSKÜN LUK
Saat 22.00 sıralarında
CHP Genel Merkezinde
ise bir suskunluk hüküm
sürüyordu. Basın, parti
yöneticilerinden uzakta
tutuluyor, herhangi bir
temas kurulması önlen-
iyordu.

Verilen sonuçlar, İ-
stanbul gibi yerlerde bile
CHP'nin gerilediğini gös-
terdiğinden, ortalıkta de-
mek verip sonuç açıkla-
yan yetkili bulmak güçtü.
Telefonlara ise sekre-
terler çıkıyor, durumu
sorularla "genellikle iyi"
karşılığ veriliyordu. Oysa
kapalı devre televizyon-
da sandık sayısı, ilçe
belirtilmeden verilen so-
nuçlar ise hiç de durumu
böyle göstermiyordu.

Nitekim CHP Genel
Merkezi bir süre sonra
kapalı devre televizyon-
dan vermekte olduğu se-
çim sonuçlarını da yayı-
nlamaya başladı.

CHANBEYLİ...

(Baştarafı 1. sayfa)
çesinde yapılan belediye
başkanlığı seçimi, AP
adayı Halil Torun kazan-
dı.

Halil Torun, 1393 oy
toplayarak seçilince,
CHP adayı Osman Ayvaz-
oğlu 1116 oy sağladı.
Chanbeyli Belediye Ba-
şkanlığı seçimleri ayrı-

ca MSP ve CGP'de katıl-
dı.

Öte yandan Iğın, Gön-
en ve Lapseki'de yapı-
lan belediye başkanlığı
seçimlerinde AP adayları
kazandı.

AP Genel Merkezinde
yapılan açıklamaya göre
adayların isimleri daha
sonra açıklanacak.

**FATSA BELEDİYE
BAŞKANLIĞINI
BAĞIMSIZ ADAY
FİKRİ SÖNMEZ
KAZANDI**

Fatsa Belediye Ba-
şkanlığı seçimleri Devrim-
ci-Yol'un desteklediği ba-
ğımsız aday Fikri Sönmez
kazandı. Resmi ol-
mayan sonuçlara göre
oy dağılımı şöyledir:
Fikri Sönmez: 3096,
CHP: 1133, AP: 860

Fatsa'da seçim, CHP'li
Belediye Başkanı Nazmi-
ye Komitoğlu'nun ölümü
nedeniyle tekrarlanmıştı.

**TUMOD:
KTU' de bir kısım
öğrenciler
derslere giremiyor**

TRABZON (A A)
Tüm Öğretim Üyeleri
Derneği (TUMOD) Tra-
bzon şubesinde basın ya-
pılan yazılı açıklamada,
KTU'de bir kısım ö-
ğrencilerin yoğun baskısı
karşısında, diğer bir kısım
öğrencilerin derslere gi-
remediği belirtildi.

TUMOD Yönetim Ku-
rulu adına Doç.Dr.Fikret
Kapuscu imzasıyla yapılan
açıklamada, KTU ö-
ğrencilerinin barındırma so-
runlarının yoğunlaşması
nedeniyle öğrencilerin
üniversiteye gitmemesi
gözümlendiği eğitim ve
öğretim doğrudan etki-
lediği belirtilerek özetle
şöyle denildi:
"KTU'deki özellikle
bazı fakülteelerde bir k-
sım öğrencilerin yoğun
baskısı karşısında, diğer
bir kısım öğrenci ders-
lere girememekte ve tek
yanlı bir eğitim yapı-
lırılmak istenmektedir. Ge-
nel olarak yoğun jandar-
ma koruması altında ya-
pılan derslerde eğitim
düzei, akademik yönden
olabilecek en alt sınırdan
düşmüştür. Kaldı ki, yoğun
jandarma sayısı da çoğu kez, eğiti-
min olaysız sürdürülme-
si ve öğrencilerle öğre-
tim elemanlarının can gü-
venliklerini bile sağlaya-
mamaktadır."

CHP'LİLER ÜZÜLÜRKEN, AP'LİLER SEVİNİYORDU

Orhan Eyüboğlu telefonda, İstanbul CHP II Başkanı kaybettiklerini açıklıyor.

MECLİSTE SON DURUM

Hükümet 218
CHP 208
Bağımsızlar 10
(Hasan Korkut, Salih Yıldız, Mustafa Kılıç, Şerafettin Elçi, Mete Tan, Tuncay Mataracı, Güneş Öngüt, Orhan Alp, Oğuz Atalay, Abdülkadir Kaya)

Muhalefet 226
AP 181
MSP 22
MHP 17
CGP 1
DP 1
NP 1
Bağımsızlar 3
(Ahmet Karaslan, Enver Akova, B.Turgut Boztepe)

Belli olmayan 3
(Abdülkerim Zilan, Nurettin Yılmaz, Hilmi İşgüzar)

Deniz Kuvvetleri Komutanlığına Askeri Öğrenci ve Mezun Alınacaktır

1. Ankara, İstanbul, Ege, Hacettepe, Boğaziçi Üniversiteleri ile Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesinin aşağıda açıklanan bilim dallarında öğretim yapan fakülteleden gerekli nitelikleri haiz olanlar arasından mülakat ve seçime Deniz Kuvvetleri Komutanlığı adına ÖĞRENCİ VE MEZUN alınacaktır.

a. TABİB (Mezun ve Öğrenci)
b. YÜKSEK MÜHENDİS/MÜHENDİS
(1) Gemi İnşa Mühendisi (Mezun ve Öğrenci)
(2) Elektrik Mühendisi (Mezun ve Öğrenci)
(3) İnşaat Mühendisi (Mezun ve Öğrenci)
c. ÖĞRETMEN
(1) Kimya Öğretmeni (Mezun ve Öğrenci)
(2) İngilizce Öğretmeni (Mezun ve Öğrenci)

2. GİRİŞ ŞARTLARI:
a. Öğrenime devam etmek istediği fakülte veya Yüksek Okula giriş kaydını yaptırmış olmak.
b. Fakülte veya Yüksek Okulların çeşitli sınıflarında kendi hesaplarına öğrenim yapanları istekli olanlar için, önceki sınıf ve sınıflarında verilen gerekli sertifikaları ve diğer sınıfların başarılarını ve sene kaybetmemiş olmak ve fakülteye giriş tarihinden itibaren halen bulunduğu sınıfa kadar geçen sürede öğrenim durumunu açık olarak gösteren dekanlıkta tasdik edilmiş öğrenim belgesi ibraz etmek.
c. Gece bölümü öğrencisi olmamak.
d. Ne şekilde olursa olsun askerlik görevini yapmamış olmak veya yoklama kaçağı bakaya gibi nedenlerle askerlikle ilişkisi bulunmamak.
e. Mezunlar için yedeksubaylık görevini yapmamış olmak,
f. Vücut yapısı düzgün ve anarız olmak,
g. 1. sınıf için 20, II. sınıf için 21, III. sınıf için 22, IV. sınıf için 24, V. sınıf için 25, VI. sınıf için 26, Mezunlar için 20 yaşından büyük olmamak.
h. Giriş koşullarına ilişkin ayrıntılı bilgi Deniz Kuvvetleri Komutanlığından temin edilebilir.

3. MURACAAT İÇİN İSTENİLEN BELGELER:
a. Dilekçe (Sadece öğrenciler Mülakata gireceği merkezi de belirtilecekler, ANKARA, İSTANBUL, İZMİR)
b. Öğrenim durum belgesi
c. Nüfus Hiyvayet cüzdanı sureti (Noterden tasdikli)
d. 2 Adet vesikalik fotoğraf
e. Askerlik durum belgesi

4. Müracaatlar (Posta ile veya şahsen) aşağıdaki adrese olmalıdır.
DENİZ KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI Personel Eğitim Daire Başkanlığı
Bakanlıklar/ANKARA

5. Son müracaat tarihi 30 KASIM 1979 (Postadaki gecikmeler dikkate alınmaz).
6. Müracaat edenlerden:
a. Mezunlar, 17 Aralık 1979 Pazartesi günü saat 10.00'da çağın beklenen MÜLAKAT olmak üzere Deniz Kuvvetleri Komutanlığında hazır bulunacaklardır.
b. Öğrenciler ise Mülakata girmek istediği şehirde bulunan Fakülte ve Yüksek Okullar Askeri Öğrenci Komutanlığında mülakat olmak üzere 10 ARALIK 1979 Pazartesi günü saat 10.00'da hazır bulunacaklardır.
c. Mülakat Merkezleri (Öğrenciler için)
ANKARA Fakülte ve Yüksek Okullar Askeri Öğrenci Komutanlığı
Cebeci/ANKARA
İSTANBUL Fakülte ve Yüksek Okullar Askeri Öğrenci Komutanlığı
Sarayburnu/İSTANBUL
İZMİR Fakülte ve Yüksek Okullar Askeri Öğrenci Komutanlığı
Çiğli/İZMİR
(Basın: 22174-1091)

"Tenkil" ciler

(Baştarafı 1. sayfa)
gürlüklerin fazla olmasından yakınıyorlar ve işçi ücretlerinin dondurulmasını istiyorlar. Bayar, bu çevrelerin isteklerini daha da net hale getirerek özgürlükleri savunanları ve ücretlerinin artırılmasını isteyenleri "tenkil" etmek gerektiğini belirtiyordu.

27 Mayıs'ta faşist zorbalığına son verilen Celal Bayar yeniden sahneye çıkarken AP ile CHP'nin işbirliği etmesini de kesinlikle reddediyordu. Halka baskı uygulamak isteyenlerin her dönemdeki stratejileri bölünme ve kargaşalık olmuştur. "Ara rejim" cilerin AP, CHP yakınlaşmasına karşı çalışmalarını nedeni de işte buradan ileri gelmektedir.

Bayar'ın "tenkil" sözlerini söyleyen ortam, onun pazerinirinin ne olduğunu da göstermektedir. Kurt dumanlı havayı göstermektedir. Bugüne kadar ilk büyük partinin liderlerinin izlediği çizgi kurtların işgalini yeterince kabarttı. Sahte solu grupların Moskova'nın desteğini yürütücü kampanya da kısa vadede en çok Bayar'ın, "ara rejim" cilerin işine yaradı.

Bugün seçimler bitti. Önümüzdeki günlerde azzınga düşen hükümetin neler yapacağını göreceğiz. "Tenkil" ciler, "Ara rejim" ciler ellerinde bulunan faturaları ortalığa dökülecekler, kargaşalığı daha da artırmaya işin yangın kışkırtmaya devam edecekler.

Halkı tam susturmak isteyen Türkler ve Brejnevlerle özgürlükleri ve bağımsızlığı savunan güçler yeni bir hesaplamaya girecekler.

Bayar'ın, bundan 19 yıl önce halkı tam susturmak istemelerinin cevabını 27 Mayıs'ta almışlar ve özgürlük güçleri zorbalık güçlerini alt etmişti.

14 Ekim'den sonraki hesaplaşma da Demirellerin ve Ecevitlerin bütün tahribatlarına rağmen özgürlük güçlerinin lehine olacaktır. Türkiye'nin 50 yılda kazandıkları son yıllarda kaybettiklerinden hala güçlüdür. Tehlikeyi ve tehditleri gören bir siyasi uyumukluk yeni başkan yaratabilir.

Aydınlık

Aydınlık

BAYAŞ Basın-Yayın
A.Ş. adına işahibi ve
Genel Yönetimci
ORAL ÇALIŞLAR

Yazıştıkları Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdürü:
S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessesesi Müdürü: O. GÖRAN ERTÜRK

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/37
Cağaloğlu-İSTANBUL
Tel: 26 52 44 - 22 49 54
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisi
Baskı: İst. ÇİFTLİK
Dağıtım: GAMEDA

BÖROLAR
ANKARA: Mesrutiyet Cad. 32/8, Kızıllı Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgürlük İstasyonu, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90
KAT: 3 No:16 Tel: 103 42 TRABZON: Cumhuriyet Mah.
Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 DİYARBAKIR: Bezzatı
İşhan, Kat: 3, No: 30, Dörtüyl Tel: 3857

YURTDIŞI BÖROLARI
ALMANYA
Burgst. 78
6 Frankfurt
M/60
Tel: 0611 437 595

FRANSA
95 Rue de la
Jonguerie,
75017 Paris
Tel: 64 72 120

BELÇİKA
188 rue
Joseph,
1030 Bruxelles
Tel: 64 72 120

İSVİÇRE
Gürünç,
Duvragnand S/A,
1 tr. 17236
Sundbyberg,
Tel: 08/296 628

HOLLANDA
Bildstr.
Utrecht,
1020 Rotterdam
Tel: 31 47 61

İSVİÇRE
Ch. des Coteaux
1020 Renens
Tel: 34 21 72

İLÂN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt.) 250 TL
3.5.7. sayfalar (Sütun/snt.) 300 TL
Yayın İlanı (Sütun/snt.) 100 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (Sütun/snt.) 500 TL
Küçük İlanlar (Kelime) 10 TL

Kabile şefleri ile idare lambasının ışığında laikliği ve Mustafa Kemal'i tartışıyoruz...

Dünyada ilk kez: **Aydınlık**
Afgan gerilla üslerinde

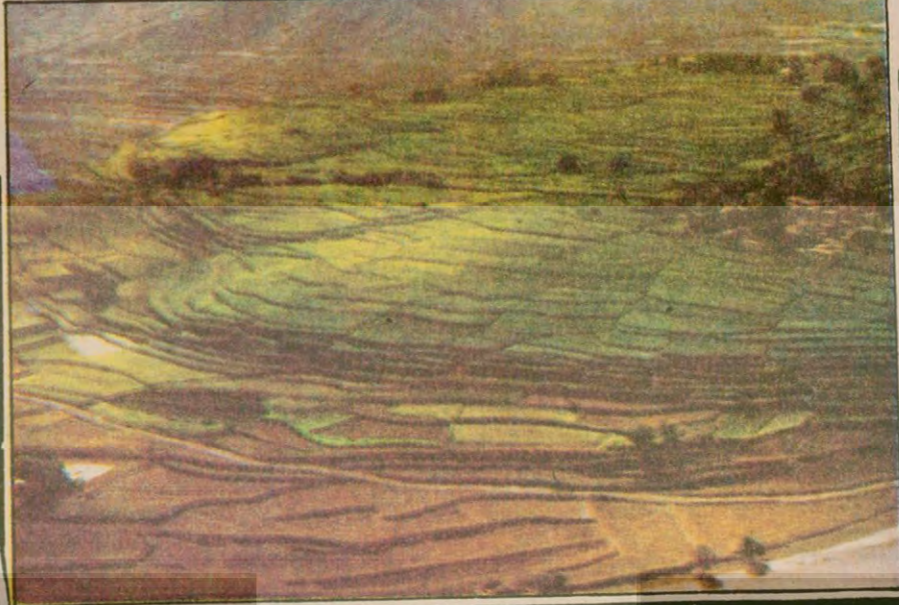
Cengaveri Afgani Bi Mukabili Russi
(Afgan savaşçıları Rusya'ya karşı)

Yazı ve fotoğraflar: **ILHAN SÜRMELE, RAGİP DURAN**

PATANLAR VE SİLAHLAR

Bizi yemeğe davet eden kabile şeflerinden biri cebinden çıkarıp verdi bu resmi. "Soldan ikinci benim" diye de kendisini tanıttı. Fotoğrafi Nuristan cephesinde çektiğimiz.

KURTARILMIŞ BÖLGELERDE TARIM

Afganistan'ın en yeşil vadileri kurtarılmış bölgelerde bulunuyor. İşte uçaksavarın bulunduğu tepeden Şigil köyü ve ön planda Kunur nehri.

SELAM CEPHEYE GİDENLERE

"Patınları aksı insanlar değildir ama çok da maturlardır" diyor bir gerilla. "Şimdi kafamıza koyduk. Şahasaray'ı ele geçireceğiz." İşte cepheye gidenlere Selam Şigil halkı ve askerler.

"TÜRKİYELİ KARDEŞLERİMİZİN MÜCADELEMİZİ DESTEKLEMESİNİ İSTİYORUZ"

HEZB-i İSLAMİ'NİN LİDERİ: GÜLBİDDİN HEKMATYAR

Gülbiddin Hekmatyar'ın görüşme bürosunda çeşitli mücadele resimleri var. Duvarlarda büyük yeşil afişler ve bayraklar bulunuyor. Bizim görüşmemiz yaklaşık iki saat sürüyor ve Mühendis Hekmatyar bütün sorularımızı ayrıntılı bir şekilde cevaplandırıyor:

— ABD den sonra Batı Avrupa ülkelerinin tutumlarını nasıl değerlendirdiğinizi öğrenmek istiyoruz.

— Evet, Batı Avrupa ülkeleri de bugün Sovyetlerin tehdidi altında. Ancak bizim gördüğümüz kadarıyla Batı Avrupa, bu konuda pek mücadeleci bir tutum almıyor. Bakın mücadele cephelelerine, hep Müslümanlar savaşıyor. İran halkı, Filistinliler, Eritreli, Filipinliler...

Batı Avrupa'nın tutumuna somut bir örnek olarak İngiliz BEC radyosunun yayınlarını ve rebiliz. Bu radyo istasyonu Afganistan'da yaşayan insanların kapitalistler ve toprak ağaları olduğunu iddia ediyor. Bizim zafer haberlerimize sansür koyuyor. Siz de bilirsiniz, bu radyo İran'da da aynı şeyi yaptı ve İmam Homeyni bu radyoya yasakladı. BBC bu yayın siyasetini sürdürürse biz de yasaklamak zorunda kalacağız...

Hekmatyar'ın BBC'ye karşı yönelttiği eleştirilere rağmen gerek Peşavar'da gerekse kurtarılmış bölgelerde gerillalar, BBC'nin farsça yayınlarını sürekli olarak dinliyorlar. Gerillalar, BBC muhabirinin Kabil'e gidemediğini öğrenince İngiliz radyosuna karşı olan düşmanlıkları bir nebze olsun azalmıştı. Ardından aynı muhabir Hezb-i İslami'nin denetimindeki kurtarılmış bölgelere gitmek istediğini söylemiş. Hekmatyar'ın yaptığı ikinci görüşmede parti başkanının görüşlerini bir ölçüde değiştirdiğine şahit olduk:

— BBC'nin yayınlarında bir gelişme var galiba. Acaba bunların muhabirini Kunar'a göndermek mi? Şeklinde konuştu.

Batı Avrupa konusundaki tutumlarını da öğrendikten sonra Üçüncü Dünya ile ilişkiler konusunda geçiyoruz:

Bizim özellikle Arap ve Müslüman ülkelerle güçlü bir dayanışmaya ihtiyacımız var. Ancak ne yazık ki, şimdiye kadar bir tek Arap ve Müslüman ülkenin hükümeti bize bir kuruş yardım yapmadı. Tabii hepsi basın-yayın organlarında bizim mücadelemizi destekliyorlar. Ama biz düşmandan başka hiç kimseden pek geniş çaplı askeri araç ve gereç alamadık. Pakistan hükümeti ise müteccirlerimize yardım ediyor. Kuşkusuz bu da çok sınırlı bir yardım.

Hezb-i İslami'nin ve yarın tanıtacağımız Cemaat-i İslami'nin temel özelliklerinden biri de "Kendi gücüne dayanmak" ilkesine sınıksız bağlı olmaları. Çeşitli çevrelerin yaptığı "Afgan gerillalarını CIA, Çin, Pakistan ve İran destekliyor" iddiasını biz her gittiğimiz yerde somut o-

arak araştırdık. Peşavar'daki mülteci kamplarından, kurtarılmış bölgelere kadar hiç bir yerde ne bir tek yabancı uzman, ne de bir tek yabancı yapısı askeri malzemeye rastladık. Afgan gerillalarının bütün silahları Rus malı. Bunun dışında çok cüzi miktarda "20 patlar" tabir edilen Hint yapısı otomatik tüfekler var. Onları da para ile satın almışlar.

Hezb-i İslami örgütünün lideri ve yetkilileri ile görüşürken ve bu partinin belgelerini inceleyen komünizm konusunda ilginç bir tutuma şahit olduk. Örgütün yöneticileri ve resmi belgeleri kesinlikle anti-komünist bir tutum almıyorlar. Rusya'dan söz ederken ise zaman zaman "Hegemonyacı", "Kafiristan" ve hatta "Sosyal-emperyalizm" deyimlerini kullanıyorlar.

Ancak bu tutum partinin tabanına henüz tam olarak yerleşmemiş. Örgütün üyelerinde "Rusya-Komünizm" anlayışı hâlâ belleklerden silinmemiş. Bu konuda partinin görüşlerini öğrenmek için somut olarak şöyle bir soru yöneltiyorduk:

— Peki, Çin Halk Cumhuriyeti'nin tutumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Gülbiddin Hekmatyar bu sorumuza da şöyle cevaplıyor:

— Çin Halk Cumhuriyeti'nin Rusya'ya karşı mücadele etmesi ve Moskova'nın Afganistan'daki hegemonyasını, propagandalarında teşhir etmesi olumludur. Ancak Çin'in İslam devrimi konusundaki tutumu berrak değildir. Yani biz Pekin'in bizim devrimimize karşı ne tutum alabileceğini bilmiyoruz.

Son olarak Türkiye ile Afganistan arasındaki ilişkiler konusundaki görüşlerinizi almak istiyoruz. Hezb-i İslami'nin lideri, iki ülke arasındaki tarihi dayanışmayı anlatıyor. Türkiye'li uzmanların geçmişte Afganistan'a yaptığı katkılardan övgüyle söz ediyor. Ve sözlerini şöyle sürdürüyor:

Gülbiddin Hekmatyar, "Laetlenmiş Kabil rejimine karşı çihad açtık. Bütün Müslümanları var güçleriyle çihadımız desteklemeye çağırıyoruz. Bizim devrimimiz milli devrim olacaktır. Milli devrimimiz demektir istiyoruz. Yani bizim devrimimiz İslam milletinin eseri olacaktır..." dediikten sonra bize de başarılar diliyor ve geçenin geç saatinde bizzat kendi kullandığı arabasıyla bizi otelimize kadar bırakıyor.

HEZB-i İSLAMİ'NİN PROGRAMINDA DIŞ POLİTİKA:

Bizim dış politikamızın temel ilkesi ve İslam'a hizmet edecektir. Bu çerçevede içinde aşağıdaki önlemler uygulanacaktır:

A — Sel'dırı ve zulme karşı gerçeği ve adaleti savunmak Haksız ve haince imzalanmış bütün anlaşmaları iptal etmek.

B — Biz, ülkemizi savunma ve barışı genişletme amaçları nedeniyle savaşa başvurmak dışında kararlı bir şekilde dünya barışına inanıyoruz.

C — Biz sömürgecilik, baskının ve sömürünün her biçimini mahkum ediyoruz ve sömürgecilik sisteminin dünya savaşını ve bütün sorunların ana kaynağı olarak değerlendiriyoruz.

D — Batı ve Doğu sömürgeciliğine karşı mücadele etmek bütün ulusların bir görevidir. Biz bu görevimizi sonuna kadar yerine getireceğiz.

E — Biz sömürgeciliğin kurbanı olan herkesi, özel olarak da Müslümanları bütün kalbi-

mizle destekleyeceğiz.

F — Biz bütün ülkelerle dostluk kurmak istiyoruz. Yurdumuzun çıkarlarına ve İslam'ın hedeflerine karşı önyargılı bir propaganda yapmadıkça da hiç bir ülkeye düşmanlık beslemeyeceğiz.

G — Süper devletlerin aralarındaki rekabetini girdabına kapılmadan bütün ülkelerle savunma anlaşmaları imzalayabiliriz.

Yarın: Cemaat-i İslami

Breznev— Şimdi Afganistan'da ne yapacağız? Danışmanlar ve generaller— Biz bilmiyoruz

Yarın: Cemaat-i İslami

Bu akşam kabile şefleri bizi yemeğe çağırdı. Kaldığımız eve silahlı adamlarını göndermişler. "Türk konuklarımızı yemeğe bekliyoruz." Toparlandık gittik.

Büyükçe bir evdeyiz şimdi. Üç tane idare lambası var. Kapıda da kabile şeflerinin silahlı muhafızları ve uluyan köpekler.

Yemekler elle yenildiği için yemekten önce ellerimizi yıkacağız.. Ama her kabile şefinin kendi adamı var. Her biri birer bakraç ve dökülen suyu toplayan birer kap tutuyorlar. Biz kabile şefi değiliz. Bu yüzden ortaya bir sorun (!) çıkıyor: Bizim ellerimizi hangi kabile şefinin adamı yıkayacak? Şefler aralarında tartışıyorlar. Bu el yıkama töreni aslında bir konukseverlik göstergisi.. Neyse anlaşma oluyor ve biz ellerimizi yıkayabiliyoruz. Bu akşam yemeğinde ilk defa olarak "Nani Vatan'ın" (Vatan ekmeğinin) yanında tavuk yiyoruz. Ardından çaylar geliyor. Ve sohbet başlıyor:

— Türkiye'deki Müslüman örgütlerini biliyor musunuz?

— Sizin ülkenizde kadınlarla erkekler bir arada çalışıyorlar mı?

— Kadınların hepsi çarşaf mı?

— Türkiye'de camiler hep doluyor mu?

Bizim cevaplarımızdan galiba pek hoşnut olmadılar. Konu Mustafa Kemal Atatürk'e geliyor. Tartışmanın özü şu: Tayan edici olan İslam mı, yoksa bağımsızlık mı? Laikliği anlatıyoruz uzun uzun Kurtuluş savaşında hilafetçilerin tutumunu açıklıyoruz. Sonunda böylesine dindar kabile şefleri bile geri adım atıyorlar.

— Atatürk diyorlar, belki ülkesi için hayırlı bir iş yapmıştır, ama İslam için iyi bir şey yapmamıştır...

— İyi ama böyle gelişmeli şey olmaz ki. Ülkesinin bağımsızlığını korumak zaten tek başına iyi bir şeydir...

Tartışma heyecanlıyor biraz. Ama sonuçta her iki taraf da ilk tutumlarını terketmiyor.

Sonra biz başlıyoruz sorulara.

— Kabil'deki Rusçuları destekleyen bazı kabiler varmış. Nasıl oluyor bu iş?

İçlerinden en yaşlısı ağır ağır anlatıyor:

HÜKÜMETİ DESTEKLEYEN KABİLE ŞEFLERİ

— Evet doğrudur. Bazı hainler zalim hükümeti destekliyor. Ama Kabil yönetimini destekleyen sadece şeflerdir. Kabile nüfusu ise bizdendir. Zaten bu yüzden kabileler

yavaş yavaş bölünüyor. Kabil'den adam çıkarttılar. Kabilelere saldılar. Kah para vererek kah baskı ve şantajla bazıları kendi saflarına çektiler. Bir de silah meselesi var. Mesela bizim buraya da ordudan adamlar geldi ve bize dediler ki, "Buraya Pakistan'dan hainler gelip Afganistan'da kargaşalık çıkarmaya çalışıyorlar. Onun için size silah dağıtacağız. Siz de vatanınızı koruyacaksınız." Biz gelenlerin nemanem adamlar olduğunu biliyoruz. Dedik ki "Tamamdır. Siz bize silah verin. Biz buraları koruruz." İşte bu gördüğümüz silahları onlardan böyle aldık. Her yerde böyle olmuş. Ancak bazı kabileler, kimi ihanetten, kimisi de yok-sulluktan ya silahı satmış ya da yeni silah almak için hükümetin safına katılmış.

— Peki, diyoruz, eski den kabiler arasında bir siri anlaşmazlık varmış. Neden bu anlaşmazlıklar? Şimdi durum ne?

Bir süre aralarında konuşuyorlar. Sonra da a-deta bir sır saklar gibi "Yok canım anlaşmazlık filan yok. Eskiden bir kaç nahos hadise oldu. O kadar. Şimdi hepimizi

• Şeflerin en yaşlısı sonunda ağır ağır konuşuyor: "Atatürk ülkesi için iyi bir iş yapmıştır ama İslam için değil" diyor. Başlıyoruz yeniden tartışmaya

birleştiren bir şey var: Afganistan İslam Cumhuriyetini kurma amacı. Bu Rusçular Kabil'de kaldığı sürece de biz kaya gibi birleşmiş durumdayız. Bölgedeki çatışmalarla ilgili olarak bazı bil-

giler veriyorlar bize. Sonra izinlerini isteyip ayrılıyorlar. Ayrılrırken, an kabileler oldukça dindar olmalarına rağmen hiç de bagnağz değiller.

— Sanırım ahnmadınız. Bizim buralarda durum böyledir. Biz Müslümanız ve kıyamete kadar da böyle kalırız.. diyorlar.

Son derece geri ve ilkel bir yaşantı içinde o-

YARIN: Kurtarılmış bölgeler

Breznev Afganistan'daki hegemonyasını korumak için Kabil rejimine yaptığı askeri yardımı sürekli artırıyor. Ama gerillalar mücadele sonucu bu silahları ele geçiriyorlar. İşte Şahasaray cephesine giden kamyonu yüklenen sandık sandık top mermileri.

SEYİTALP'İN ROMANI

ŞAVK 104

desenler: sevinç altın

Hiç bir şey olmamış gibi oturdu. Smko'yu iyice göğsüne bastırdı

Ya hiç verme hep muhtaç götüre ya da verdiğini geri alıp perişan etme. Kime çalıştığını, ortağını ben de bilmiyem.

Konuğuna kurban, koç kurdurana bir öncekin kahveye akılsız gezdirdiğim bilimez değil. Köçek, şıkdaklı dünya. Şimdi de dünyanın yetimi Memdz'a dönersin, ona çalışırsın. E de doğruyu diyem. buna sevinirdim. Ona hak verirdim.

Lakin muhtacı, ihtiyacı yolladığında özünün kaç dirthem çektiğini bilmelisin. Onurunu kurmayasın. Memdz "Hacer ananın isteğine başım fedadır, bende varsa veririm yoksa arar bulurum" deseydi, Gulember ona fedaydı.

İşin gücün pislik senin, Yurtsuz adam olur mu? Hayvanların bile yurdu vardır. İni, mağarası bellidir. Koçerlik niye icad edilmiştir, ben nereden bilirim. İcad eden kabrinece ters dönsün, kiblesi kafire rast gelsin. Ahrette de yer yurt bulamayıp koçer olsun. Eskinin beyliği zenginlikle olmazdı. Eskinin beyliği bir makamdı. Halk uygun gördüğünün altına siperdi. Şimdi böyle olmuş. Daha dünün bey yiğidi, bugünün hampası Memdz, Memet efendi olup Hacer Hanımın istediğine olduğu halde yok desin. Ben şimdi buna nasıl dayanırım. Nasıl dolaşır, eskisi gibi yaşarım.

Hey dünya! İndili, çıktılı, vurdulu kırıldı batan çıkan dünya. . . Batıp çıktıkça, batırıp çıkan dünya! Meşhur meseldir, dilenciyi sormuşlar "Her önüne gelene utanmadan nasıl el açarsın?" Gülerlek demiş "Alınmın ar, namus damarı çatlamıştır, ağrıma gitmez."

Bizim de öyle olacak. Kimimiz var ki çalışıp çabalasın. Lo Memdz, adını satan

görgüzsiz Memet efendi, Türkmennin, Osmanlı'nın tav budalası! Sonradan görme töresiz, tabiyatsız! Gün gelir devran bize de döner. . . Yok, yanlış söylemişim. Sana kinenlemek seninle bir olmaktır. Hem açından sana çıkışırım, özümse sana hak verir. Karım, karın sayılacak sözlüğü çekip Osmanlıya veren kimdir? Vemişse, niye vemişirdi? Demek, şatafat herkesi baştan çıkarırmış. Şatafatı namusu bastırıktan sonra ben sana ne diyem. . .

Öcünü alırsın benden. Öcünü ben de almaya düşünür, bu Gulamber sana saklardım. Şimdiki sözüml yalan gelir. Daha dün ayak, etek öptüren Hacer Hanıma kim inanır? Kim onu adamdandan sayar?

Uy Smko! Şansız, bahtı karanlık oğul! Kapı kapı dilenir yine de seni kimsese muhtaç etmem. Seni kıldan ince, kılıktan keskin etmek boynuma borçtur. Fukaralığın sert, katı taşyla bilier inceltirim seni. Ayak çabukluğuna rüzgar yetemesin. Para, pulla satın almaz beyliklere kondururum seni. Sana sit vermemişim, karnımda büyütmemişim. Yine de seni kendime benzetmeye, ağzına sabah akşam tükürmüşüm. İki tarafı beysen de, onlara benzemene özüm razı gelmez. Seni birine inat büyütürüm, ondan bin yaman. . .

Safiye Hanım, — Bey uyandı, deyince ağıtını kesti. Elinin yüzünün yaşını sildi. Hiç bir şey olmamış gibi oturdu. Smko'yu iyice göğsüne bastırdı. Mzo, Araratlıya durumu anlatınca, yerlerinde duramaz oldular. Apak keçelerini giyiniyor kara, bata çıka vardılar. Kimi Türkmen kim Osmanlıya indi, kahve aradılar. (DEVAMI VAR)